Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1908 SIX PAGES NGÀY THỨ SÁU 19 DÉCEMBRE 1924. — NGÀY 23 THÁNG MƯỜI MỘT, NĂM GIÁP-TÍ SÁU THƯỜNG NĂM THỨ 16

DIRECTEUR—PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

Téléphone: 203
(Adresse télégraphique)
LỤC-TỈNH—SAIGON

GIÁ BÁN

	BÊN PHÁP	BÊN NHẬT-QUỐC
Một năm	12 $ 00	15 $ 00
Sáu tháng	6 50	8 00
Ba tháng	3 50	4 50

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 0 $ 05

Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng mà phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO REUNIS)

聞新省六 報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày chúa-nhựt

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saïgon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 152 156-157 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung Bắc Tân Văn.
A Paris: chez M. M Mayence & Cie 8, rue Tronchet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Tiền, chèques và mandats gửi mua báo thì đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA. Thăng lý Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bởi về đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

KIỆM MỘT ĐỒNG BỚT MỘT ĐỒNG

Kế để chẩn cứu dân mắc nạn lụt-lội. Xin quan Nguyên-soái Nam-kỳ ghé mắt

Từ buổi hà tỉnh Bắc-kỳ bị lụt lội, cho đến cơn sâu tàn Trung kỳ mắc phải thảy-tai, Nhà-nước Langsa, tuy là bảo-hộ, mà đã lận tâm tế cứu con đỏ; nhưng bởi kho lẫm không đầy cho nổ đâu. Ấy là nước gần lớn lớn xa, xem thế chẳng dễ gì chẩn nổi. Tuy vậy mà con dân cũng thấy rõ lòng Nhà-nước Langsa đối với con dân mắc nạn, khoan nhân đại độ đến thế nào; nên dám trông đầu ai có lòng ghét vơ, cũng khó nổi bày lời bao biếm. Bởi thấy rõ lòng Nhà-nước đối với dân như thế, đã không tiếc của, chẳng nệ tốt công, nên từ hồi có lời cần hội tế cứu mở cuộc lạc-quyên gởi vào xin Nam-kỳ, vị nghĩa đồng-bào, giàng tay vào giúp, tức thì người Annam trong sáu tỉnh Nam-kỳ, không phân sang-hèn, giàu-nghèo, nam-phụ lão-ấu thảy đều một lòng vào giúp.

Ấy là lòng người Nam-kỳ, mỗi là vì nghĩa đồng-bang đồng-chủng, hai là vì Nhà-nước khoan-hồng, muốn giúp Nhà-nước bảo-hộ có đủ sức mà cứu dân khỏi nạn. Bởi vậy cho nên người Nam-kỳ chẳng quí dây lời nài-nỉ vừa xem thấy mặt hài đầu của bảo quốc-tâm sẽ-động, thì đã động niềm đồng chủng mà ra sức giúp. Vẫn biết, dân xứ nào cũng vậy, sẽ nhà giàu thường ít hơn nhà nghèo; nhưng mà, nếu muốn ngồi mà suy xét cho thấy rõ lòng nhân-từ của người Nam-kỳ không hề biết hà-tiện với nghĩa-vụ, thì mới biết số nhà nghèo với nhà làm thường, cho từ đồi cất tới một đồng, từ mặt hai đồng tới năm đồng rồi đông, rất nhiều, mà số nhà giàu cho bạc trăm bạc ngàn cũng không phải ít. Tưởng số bạc quyên nội cả Nam-kỳ nầy cũng là đủ chẩn-cứu dân sáu tỉnh Trung-kỳ khỏi nạn. Nhưng mà ít ai đã dám đói lạnh cầu đặng ấm no, chớ không cần tiền bạc. Lúa gạo Nam-kỳ, nhiều mà kho lẫm đầy đầy, mà không ai tưởng đến lẽ mà thấy rõ chỗ thiết yếu kỳ, để gì gởi gạo mà cho, nơi theo gương cũ vy chông ông huyện hàm Hội, cựu nghị-viên thành-phố Sa'gon, để cứ bết chước nhau, xám cho nhiều ít gì cũng bạc. Không nói cũng biết đâu cho bạc, nhà-nước bảo-hộ cũng đủng lấy bạc ấy mà mua gạo phát ra cho dân; nhưng mà đang cơn lai-lâm như vầy đây, gạo Trung-kỳ dân có. Lúa bình thường kia, Trung-kỳ còn không có gạo chịu đủ cho dân ăn thay, huống chi con lụt-lội nầy, gạo đâu mà mua cho đề đung. Tưởng đầu muốn mua đến hai chục đồng một tạ, cũng khó nổi mua. Vì lại đang đó một đồng cho dân, trông nhà-nước bảo-hộ cũng nên chước-lượng cảnh nào mà mua gạo cho rẻ giá, cho đặng nhiều cho dân, chớ chẳng nên gọi của bắt-lánh trong nước đem giáp dân mà không nổ. Cứ việc đầu giá cho người bao lãnh mua lúng, miễng là có gạo, đầu giá nào cũng xong.

Ấy vậy, dân cũng là nhà-nước dân cũng là quan trên, cũng đồng một lòng giáp dân trong cơn tai biến, xin Chánh-phủ Nam-kỳ bán cùng quan Thống-sứ Trung-kỳ, chia số bạc quyên cứu bà-lánh Nam-kỳ ra làm hai; một nửa gởi ra Trung-kỳ để mua quân-lương chiếu-chẩn gì phát cho dân thì mua, còn một nửa giữ lại đây, để Chánh-phủ Nam-kỳ mua giùm gạo gởi ra; vì mua gạo tại đây có rẻ giá hơn mua lại Trung-kỳ nhiều lắm. Tôi đâm tưởng gạo Trung-kỳ hồi nầy đầu có đầu giá cho người chịu lãnh mua, có rẽ nào cũng từ tám đồng sắm lên, chẳng bao giờ đâm lên-ch dưới; cho hay việc chở chuyên nhà-nước cam gánh vác. Chi bằng đầu giá cho người ở đây ra lãnh chịu mua cho; tưởng người Annam những người có nhà máy xay, tuy đều sẵng lòng làm nghĩa. Không ai nỡ đa nào thừa nước đụt thế sắc. Nếu chẳng phải giá bạc mua một tấn gạo ở Trung-kỳ, để đây mua đặng một tấn rưỡi, thì cũng lợi ra ít nữa cũng một đồng; nghĩ coi, mỗi tấn gạo lợi một đồng, kiệm đặng một đồng, trong năm ngàn tấn lợi đặng năm ngàn nguyên bạc.

Ấy là kế kiệm của cho dân trong lúc nguy-bách nầy, tưởng chẳng phải là không đáng cho qua trên mặt đường.

Đây tôi biết có nhiều nhà máy xay của Annam, như nhà máy ông Trương-ngọc-Diêu ở Cầu-kho, nhà máy ông Đinh-thái-Sơn Choquan, nhà máy ông Hồ-đăng-Thông Cholon v. v. sẵng lòng bao lãnh; mà nhứt là nhà máy ông Trương-ngọc-Diêu Cầu-kho đã lãnh chịu 200 tấn gạo cho ông huyện Hội gởi ra chẩn cứu.

LÊ-HOÀNG-MƯU.

TƯ-CÁCH NHÀ PHÊ-BÌNH

Tôi còn nhớ khi tôi để cái tựa trên vừa rồi, bỗng đâu bạn tôi đứng sau trông tới thấy liền bực cười lên, hỏi: « Chả! Anh viết gì đấy? Anh muốn kích bát ai đấy, phải chăng? »

Nghe hỏi, tôi bèn ngưng viết dạy lại, ung dung kể hết đầu đuôi về mục đích trong bài nầy, thời bạn tôi lại tiếp nói: « Anh nói thế e cho bất-bình lòng người lắm? . . . »

— Bẩm vâng...

— Thế mà anh được vạn-toàn chăng, dám nói người ta?

— Trong đời nầy có ai được vẹn; nhưng việc đáng nói thì phải lấy công-tâm mà nói cho?

— Rồi đây thì nào người ta cũng chẳng nhận anh, kích-bát lại bằng mười, anh làm sao chống-cự cho lại? Vì tôi vẫn biết lắm.

— Bẩm vậy. Tôi đây cũng đã dự rồi lắm; nhưng vì đều buộc tôi phải nói, biết làm sao?

Nói đến đây, bạn tôi liền mỉm cười, sắp lưng bước đi để cho tôi ngồi nghỉ viết . . . . .

Trộm trưởng, từ ngày tờ Đ. P. T. B mở mục « Độc-giả diễn đàn » phê bình báo-giới, trong bạn lòng-sân ta có người vì lòng ngay cho rằng một điều rất phải, làm thế là ích lợi cho quốc-văn ta chẳng biết ngần nào; lại cũng có kẻ một vì có do-cầm riêng, hai vì chất đa nhỏ nhen, phải khi phê-bình nhằm bài mình thì lấy làm xấu-hổ, sanh lòng hiềm giận, chế bai bỉ-nhục đường nầy lối nọ, cho rằng tự-phụ, phách-lối, xấc-xược. Vì dư-luận của bạn lòng sân ta phân-vân, nên khiến dư-luận ngoài của các hàng độc-giả cũng không được chính-đáng.

Riêng phần tôi, thì trước hết tôi xin đề lời thành-thật kính tặng mừng tờ Đ.P.T.B. về mục « Độc-giả diễn-đàn » phê bình báo-giới; vì nhờ mục ấy mà may ra sau nầy quốc-văn ta được tốt đẹp rỡ ràng, lập thành một nền quốc-văn hoàn-toàn vậy.

Vì lại phê-bình, chẳng những là bạch chỗ sai chỗ trật của người để nhờ lấy biết lấy mà sửa lại cho được chính mà thôi, còn trừ thêm được cái tệ hại của phần nhiều tác giả nghề bướn viết liều, hoặc tâm chữ cho cao-kỳ mà dùng không nhằm đường phải lối, thành ra một cấu văn không nghĩa. Cái bịnh của tác giả tầm chữ cao kỳ hiện nay coi ra đại-đa-số quá!

Ấy vậy, tôi xin lập lại một lần nữa mà khen rằng: cái công-đức vạch từ hàng của tờ Đ. P. T. B. đây thật chẳng nhỏ vậy. Cầu chúc cho tờ báo đăng vững bền, mấy ông cầm viết phê bình chẳng mỗi lòng đề vở với tô điểm nền quốc-văn ta đời đời kiếp kiếp.

Nhưng sau lại, tôi xin hỏi thăm qua tư-cách của nhà phê-bình phải thế nào? Vì tờ Đ. P. T. B, vì e cho nền quốc-văn ta một ngày một suy lạn kém-cỏi đi mà đau lòng nên mở mục phê bình, hay là vì có cái do-cầm nào riêng với trong văn giới mà quyết mở mục phê-bình? Tưởng không lẽ vì cái do-cầm chi riêng! Dã là người chung trong một hội lẽ nào chẳng cùng yêu nhau lại sanh sự bỏ-bằng hay sao..? Phải; chẳng cần phải nói cũng đã hiểu ngay rằng mục phê bình ấy không vì đâu khác hơn là muốn mưu sự ích nước trừ đều hại ra cho nền quốc-văn ta. Còn như đến việc cầm viết phê-bình của nào là chủ ý đề cho người thấy lỗi mình mà tự sửa cải lại, chớ chẳng phải ghét vơ thù hằm chi người đó. Thế thì người cầm viết phê-bình phải tự lượng mà dùng lời nào để nói với tác-giả bài ấy? Trệm trưởng theo lẽ cầm viết chấm mực phê bình, bất-tác phải nói với tác-giả bài ấy làm chi, cũng được. Nói tỷ như trong báo L. T. T. V. ngày . . . số . . . nơi bài « . . . » có câu « . . . . . » nói như thế là lầm, vậy phải sửa cải lại như vầy . . . . . mới trúng. Lẽ đâu, mỗi tờ báo nào, mỗi bài nào, sau khi phê-bình rồi cũng đâm vào vài câu đề nhạo-mạ khinh-nhờn người, nhiều khi còn nói cay nói đắng người là Khác. Tư-cách của nhà phê-bình hà như vậy ru! Tư-cách của nhà phê bình hà như vậy ru! Vẫn biết người đời ai cũng có mau nóng, đã vậy đối với lòng người đang yêu-mến thờ kính quốc-văn, chịu khó ra lãnh phần phê bình báo-giới, phải khi gặp câu văn rắc-rối như vậy thì nói nào chẳng lấy làm khó chịu bức-rức lắm, mà làm gần được; nhưng cũng phải nhìn lại ngọn viết của mình cầm tay đây là ngọn viết dùng phê bình chỉ sửa cho nhau, chớ không phải dùng để thóa-mạ, mà từ từ dần xuống để giữ tư cách mình cho vẹn vậy. Hay là gọi làm như thế để cho người ta gớm mình mà không dám ra cầm viết, viết nữa? Nếu quả vậy thì chẳng ra thương văn mà lại bằng mười phụ văn; ai còn dám cho rằng đó là vì công ích.

Vậy rồi lại, tôi xin đề một lời quá nó là mục « phê-bình báo-giới » thì rất đáng kính mến thay, mà hèm vì nhà phê bình ta chưa có tư-cách tốt.

Đang-đột mấy lời, càng ai nên rộng nghĩ; dầu phải dầu chẳng tưởng cũng không đến nỗi gì quá đáng.

LÊ-QUANG-VĂN.

CÓ CÔNG KHÔNG CÓ THƯỞNG

Luận về công nghiệp của hàng trợ-giáo và giáo-lăng ở chốn thôn-quê

Từ ngày Nhà-nước Langsa sang qua cõi Việt-nam ta, có dư sáu chục năm, thì mở-mang đường văn-minh học-vấn càng ngày càng tiến phát. Vì nhờ ơn trên Chánh-phủ rộng lòng, lập trường từ thành-thị cho tới thôn-quê, khuyến dân-gian, dìu dắt ra cho khỏi đường tối-tăm u-ám. Nay dân-tộc ta đặng nẩm mái học-hỏi, biết bình vực lợi quyền, tranh-cạnh thương-trường cùng Chà, Chệc. Còn lấy bề trí-thức mà luận-đàm cùng đối-đãi với khách ngoại-bang, chẳng hề kém sút; chắc cho từ đây đến sau, ắc khỏi tiếng cười kẻ tha-bang khinh thị cùng gọi là thì Annam giả-mang, quê dốt.

Vậy chúng ta hãy ráng hết lòng ân lo chuyên-cần học-thức, rèn-dũa cái khiu văn-minh vào tri-não cho nhiều, tết nhiều đặng vinh-diệu vẻ-vang cho tổ-quốc.

Vì lịch trên Chánh-phủ sắn lòng huệ-cố thương đến con-dân, nên lập trường đặt-để thầy dạy dỗ; thời ân đức ấy sánh tài non-bể bao, đáng cho ta khắc cốt ghi xương. kinh thờ thì chẳng như nhẽt. Còn nói qua lời những hàng giáo-chức các trường từ cao-đẳng, trung-đẳng và sơ-giai, tuy biết rằng: làm tôi ân lộc nước, khá giữ lấy phận sự vuên tròn mặc đầu, chẳng nói ra chẳng chánh-lý, cũng đặng lấy thầy mà lấy hết tâm nhiệt-thành, trao-dồi chức-nghiệp, giáo-hóa trẻ thơ về đường văn-chương học-thức, mở-mang cái ác khờ dại kia, đặng trở nên khôn khéo. Gẫm lại, thời công trình lao-lực hết bao, chẳng nài mệt-nhọc, không nệ tốt công. Miễn em tập thợ-giáo nơi trường mình, đặng mau tấn-phát, hầu sau chúng nó lớn lên, sẽ trở nên cho đặng người có ích lợi chung trong xã-hội. Ta hiểu rõ rằng: Chúng nó là vận mạng tương lai của nước-nhà, thì đâu hà để làm ngơ, đành chẳng cần đến giờ cho qua buổi. Vậy ta có tài sức bao nhiêu phải hết lòng truyền-bá trẻ em. Hiện nay cái hi-vọng của kẻ làm thầy, trong thời đợi nầy; thiết tưởng ai ai cũng có dạ toan lo, giềng cần phấn-sự, đối cùng nước cùng dân: sao cho ít mặt là người tận lý tâm lực, giúp ích nước-nhà.

Tệ suy tới nghĩ lại cạn lẽ, thì quả nhiên, cái công-nghiệp của các đấng giáo-sư và giáo-viên quản-hạt rất nên cao trọng. Song le những đều lao-lâm khó-khọc của hàng trợ-giáo và giáo lăng, đạy mặt mình, một trường nơi chốn thôn-quê, lại càng thêm thêm thương lắm nỗi. Nghĩ coi, ngày mới tựu trường lớn, trong tuần tháng September mới thấy đến phải nhận lãnh, trẻ con còn đương ngu dốt khờ-khạo vào trường mà dạy dỗ. Xét ra cái công mở-mang giáo-hóa trẻ thơ, sao cho đặng sáng lẫng khôn-ngoan, thông-minh hay chữ, thì sự lao-lực khó-khăn biết là đường nào! Vì như một đứa con nít mạ sanh ra lối chừng 2, 3 tuổi, mới vừa cứng cáo, kẻ làm cha mẹ muốn cho con mau biết đi, ít nữa phải có công dìu dắt, tay nó đi lững chững, xiêu lời ngã lui nhưng cũng phải ráng cầm tay dắt bước, chẳng hề thối chí ngã lòng. Chịu cực như thế, cho đến khi nó đi đứng vững vàng, thời công lính của cha mẹ khổ nhọc kể sao cho xiết. Cái công-lao nầy đem sánh với đồng lầm thầy dạy những trẻ thơ, vừa chừng 6, 7 tuổi, con đương ngu-dốt đây thì phận của kẻ làm cha mẹ hết lòng cùng con, so ra cho công bích thắng lý cho ưu vị bên nào, thì bên thật kẻ làm thầy, vì thọ lấy phần trách nhiệm lớn lao là rèn đúc tánh tình, lấy hết tinh-thần truyền dạy trẻ em, cho đặng nên người ích nước lợi dân, quả nhiên công nầy phải có phần trỗi hơn một bực.

Vì phận người làm cha mẹ, có thể nuôi con nhưng khôn thể dạy, thời đứa nhỏ nó cứng như một khúc cây trên rừng đốn về bổ đó. Nếu không có thợ ra tay lên cốt, chạm hình thì nó phải đành chịu cho là một vật kia vô dụng, chỉ nhọc nó tay rằng không lấy làm quí, mà thuận như may gặp nhẫm người thợ khéo-léo khôi-ngoan rông nghề tinh xảo, tìn-tựu sân-sắc, sửa-sang đẹo, bào, chạm-trổ, có công lâu ngày sẽ thành ra đặng một cái cốt hình kia qui giá, mọi người ái trọng thấy cũng đều yêu; thì khác cây ấy có phải là nhờ bởi tay anh thợ tạo chế ra không? Vì chẳng khác nào một đứng lâm thầy, nhọn vì nước vì đồng loại, lấy hết tâm nhiệt-thành dạy bảo trẻ thơ, sau được trở nên người có giá-trị, có tư-chất văn-minh, đứng vững vàng trong vũ-trụ; có nhiều trước hết phải có những hàng trợ-giáo và giáo lăng ở nơi chốn thôn quê khai trí, cũng tỉ như một đám rừng hoang rậm-rạp thì phải đành cậy những kẻ đây công, khai phá nhiều ngày, chịu muôn ngàn đều khổ-cực, mới đặng thành khoảnh trống trải có sẩy, sau sẩn đó đâu ai có muốn mở thêm ra cho đẹp đẽ vẻ-vang. Ke đặng dễ-dàng hơn một thì.

Cái xin cho-tôn công độc-giả xét coi, công-nghiệp của hàng trợ-giáo và giáo-lăng, mà tệ đã phô bày trên đây, có đáng cho là một phần trách nhiệm đầu công, trong trường văn-minh hỡi thức chăng? Chớ xét theo cái ngu kiến của tệ thì cái công nầy rất đáng tặng phong, vì phần trách-vụ nó, vì đều khác một vị tiền-phương lãnh phần đi tiên-đạo, phải lấm công trình khai nẻo mở đường, thật là dầy công lao lực.

Muốn đội ơn trên Chánh-phủ, xin mở lượng cao-minh, hãu thương xét đến những kẻ làm tôi hiu công cùng nước, tăng thêm ít nhiều lương hồng, cho đủ mà đắp đổi hồ-khẩu, cùng cấp dưỡng thê-nhi cho qua ngày tháng. Hiện đương thời buổi nầy, cái quẫn, gạo châu đắt thất ngãi. Những hàng trợ-giáo và giáo-lăng, quanh năm làm việc mà đồng tiền lương vì ít nên mỗi tháng thấy theo tay, hết sức tùy duyên thủ phận. ăn kiệm ở cần, nhưng thường thường phải chịu lấy đều thiếu trước hụt sau; thật rất nên thê thảm.

Vì việc ngăn, nên tệ chẳng nệ lời quê, hãu phân cạn, ngỏ cầu xin Chánh-phủ nhớ niệm tình nọ đến.

LIÊU-TỂ-ĐƯỜNG,
Bến-tranh

VÔ TUYẾN-DIỆN

Ngày 15 và 16 Décembre 1924

Sứ-thần A-lo-mãng

Báo « Le Matin » thông tin quan sứ-thần của A-lo-mãng ở thành Ba-ri là ông Hoesch vì có lịnh đến Giám-quốc triệu về thành Bạt-lanh lập tức nên có thương-nghị cùng ông Laroche là Tổng-lý ngoại vụ ở ngoại-giao trước khi lên đường.

Vô-tuyến điện-quậy

Nhà chuyên-môn về vô-tuyến-điện ở Pháp vừa nhận được-mốn ở rồi Nouvelle Zélandoisé thông tin cho nhau bằng vô-tuyến điện-quậy thì được nghe rõ.

Qui thể ông Herriot

Báo « Echo de Paris » nói rằng qui thể ông Herriot làm cho nhà nghị-viên rất đi-nghi, nhứt là có tin đồn rằng nếu cũng bịnh ông không thuyên-giảm thì tên Mô-cée sẽ cao thế. Tuy vậy phải chờ đến kỳ nhóm quốc-hội tháng Janvier rồi mới định đi được.

Bịnh ông Herriot đã thuyên, ngài còn thương-nghị cùng quan Thượng-thư Chautemps và quan Tổng-lý Mật-thám.

Có lẽ trong mười ngày thì mạnh được.

Phòng chống-nghị

Phòng chống-nghị được-ý sẽ đặt-toán bộ Binh.

Lương quan-lại

Bản Ủy-viên tài-chánh định cho lương của quan-lại phải 5.600 quan một năm là ít hơn hết.

Ông Chamberlain

Ông Chamberlain sang dự hội Chư-quốc hòa thành Rome (I-ta-li) về ngang thành Ba-ri thì được ông Clémenceau, ông Laroche và ông đầu phòng văn Berger chạy rước tại ga xe lửa... Ngài cùng các quan Ký thương-nghị cách thân-mật và rất lân.

Đấu xảo Mỹ-thuật

Quan sứ-thần A-lo-mãng cùng ông ngoại-giao vì the mời Chánh-phủ A-lo-mãng dự cuộc đấu xảo Mỹ-thuật. Chánh-phủ A-lo-mãng lấy làm cảm tình nhưng vì ít ngày gấp chắc là không thể dự được.

Dân Rút-xi kiều cư

Bản Ủy-viên tra xét các vấn-đề Rút-xi nhóm tại bộ ngoại-giao xét hiện tình các dân Rút-xi kiều-cư ở Đại-Pháp.

Trọng bịnh

Quan Tổ-trưởng Branting xứ Xu-e-đe bị trọng bịnh.

ĐÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

Nam-kỳ

Các viên quan Annam

viếng quan Nguyên-soái Nam kỳ

Hồm thứ tư, 17 Décembre, là ngày quan Nguyên-soái Nam-kỳ Cognacq tới Saigon, buổi ban mai; hồ chiếu lại ngày kỷ, viên lối 4 giờ thì các viên-quan chức sắc Annam ở các tỉnh có trên 200 vị đều viếng mừng ngài, ông Lê-quang-Trinh y-khoa tiến-sĩ, phó hội-trưởng hội-đồng quản-hạt đồng làm mới-giới.

Khi chào mừng đáp lễ xong, ông Lê-quang-Trinh liền khom đầu đứng lên thay mặt cho các viên-quan chức-sắc Annam đọc một bài chúc mừng quan Nguyên-soái Nam-kỳ ở Pháp mới trở qua và tỏ lòng thành kính.

Dọc thì, quan Nguyên-soái lấy làm hân-hoan cảm lòng cho các viên-quan Annam và có đáp lại một bài đề tỏ lòng thân-ái. Ngài hứa rằng chẳng bao lâu đây, ngài sẽ có đến viếng lần nữa tỉnh đề quan-soát tình-hình trong xứ.

Sau rồi, vì ý ngài muốn cho bạn giữ cũng cuộc Pháp-Việt hội-hợp rất thân-ái tại vì nếu đây nên trước khi các quan lại gặt sẽ chụp hình để làm kỷ-niệm, chẳng mỗi lòng đề vở với tô điểm nền quốc-văn ta đời đời kiếp kiếp.

Nhưng sau lại, tôi xin hỏi thăm qua tư-cách của nhà phê-bình phải thế nào? Vì tờ Đ. P. T. B, vì e cho nền quốc-văn ta một ngày một suy lạn kém-cỏi đi mà đau lòng nên mở mục phê bình, hay là vì có cái do-cầm nào riêng với trong văn giới mà quyết mở mục phê-bình? Tưởng không lẽ vì cái do-cầm chi riêng! Dã là người chung trong một hội lẽ nào chẳng cùng yêu nhau lại sanh sự bỏ-bằng hay sao..? Phải; chẳng cần phải nói cũng đã hiểu ngay rằng mục phê bình ấy không vì đâu khác hơn là muốn mưu sự ích nước trừ đều hại ra cho nền quốc-văn ta. Còn như đến việc cầm viết phê-bình của nào là chủ ý đề cho người thấy lỗi mình mà tự sửa cải lại, chớ chẳng phải ghét vơ thù hằm chi người đó. Thế thì người cầm viết phê-bình phải tự lượng mà dùng lời nào để nói với tác-giả bài ấy? Trệm trưởng theo lẽ cầm viết chấm mực phê bình, bất-tác phải nói với tác-giả bài ấy làm chi, cũng được. Nói tỷ như trong báo L. T. T. V. ngày . . . số . . . nơi bài « . . . » có câu « . . . . . » nói như thế là lầm, vậy phải sửa cải lại như vầy . . . . . mới trúng. Lẽ đâu, mỗi tờ báo nào, mỗi bài nào, sau khi phê-bình rồi cũng đâm vào vài câu đề nhạo-mạ khinh-nhờn người, nhiều khi còn nói cay nói đắng người là Khác. Tư-cách của nhà phê-bình hà như vậy ru! Tư-cách của nhà phê bình hà như vậy ru! Vẫn biết người đời ai cũng có mau nóng, đã vậy đối với lòng người đang yêu-mến thờ kính quốc-văn, chịu khó ra lãnh phần phê bình báo-giới, phải khi gặp câu văn rắc-rối như vậy thì nói nào chẳng lấy làm khó chịu bức-rức lắm, mà làm gần được; nhưng cũng phải nhìn lại ngọn viết của mình cầm tay đây là ngọn viết dùng phê bình chỉ sửa cho nhau, chớ không phải dùng để thóa-mạ, mà từ từ dần xuống để giữ tư cách mình cho vẹn vậy. Hay là gọi làm như thế để cho người ta gớm mình mà không dám ra cầm viết, viết nữa? Nếu quả vậy thì chẳng ra thương văn mà lại bằng mười phụ văn; ai còn dám cho rằng đó là vì công ích.

Vậy rồi lại, tôi xin đề một lời quá nó là mục « phê-bình báo-giới » thì rất đáng kính mến thay, mà hèm vì nhà phê bình ta chưa có tư-cách tốt.

Đang-đột mấy lời, càng ai nên rộng nghĩ; dầu phải dầu chẳng tưởng cũng không đến nỗi gì quá đáng.

LÊ-QUANG-VĂN.

Chác là ham rẻ đây chớ gì

Vừa mới lé, Trần-quang-Ng... bọc làm sở-phố trong trường máy, nhà ở đường Co cout Grimaud, mua cái xe máy hiệu Peugeot giá đáng 120 đồng, mà không rõ chừng ta mua bao nhiêu, có lẽ là rẻ. Dè đâu chưa mấy ngày, lên nghề chưa nông đã đã bị cả người nhân bắt cùng ta. Vì cái xe ấy vốn của M. R... ở Saigon.

Nói vậy thì chàng ta hoan rẻ mua làm đồ gian rồi. Hỏi ra mới hay rằng tên ăn cắp xe bán lại đồ tên Chưc, 29 tuổi, vô nghiệp-nghề.

Hiện nay cảm đang đi tìm bắt tên khốn ấy. Chết đi! Lên trời không khỏi khỏi.

Coi ở tù như không

Dương-tuy-Cong thường gia ở lại đường Cadinat số 73, mới đây bị tên Nê-v-Tan, 31 tuổi, là người giúp việc cho y, lấy hết 1.067 đồng bạc cũ trốn mất.

Chả! Gần tết rồi mình lên xin đa hà! Cái đó có phải là đồng lòng ăn Tết của, ấy là muốn nhơn dịp lối xây vô mình mà chơi cho chớ.

Thiệt tham hãy quá, gần tết rồi mà coi ở tù như không. Khá khen nhà người.

Bắt hụt sông me

Mới hồm 15 Décembre xảy, vào lối 8 giờ tối, có mới ông tân-thám ở Cholon vào đường Bến Tang-Hong, gặp đang một sông me chơi tại nhà số 16. Nương rủi quá, nào tay con tay me ngăn đông đều cùng ra đầu rào, thì lấy được có 21 đồng 1 cắt sáu ra tạ chiến.

Còn đang tìm bắt thổ chiến.

Bảy tên thợ bị bắt

Nhờ lại cách ít tháng nay, trong đêm 31 Octobre, rạng mặt 1er Septembre 1924, ở hãng Société Franco-Asiatique des Pétroles tại Nhà-bè, có xảy ra một vụ mất trộm 16 cái ống xăm, cân nặng được 750 kilogs và giá trị có trên một ngàn đồng Annam. Nương từ ấy đến sau, độ kiểm hoài mà cũng không ra mối.

Mới đây, có khi vì tăng đều phong-phanh thấu đến tai quan, nên ông cò Durand liền dạy M. Bordes và thầy đội Tam lánh thi-hành cả đi do thám cho ra vụ nầy. Hai người liền lánh mang; chẳng bao lâu, quả bắt được 7 đứa là Dau, Tonn, Dong Ha, Ty-Bien và Hoyan, người Bắc-kỳ, cả thảy đều làm thợ cho hãng Société Franco-Asiatique des Pétroles. Xét ra thì chẳng những là ăn cắp 16 cái ống kẽm đó mà thôi, nào là vô nước bằng đồng và nhiều món đồ đồng nguyên trong hãng mà lấy đem ra; tại M. Verpiel giữ việc tại hãng nhân chứng.

CHỢ LỚN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HÃY COI CHỪNG
Thuốc
Giả mạo theo kiểu
CỜ NÀY

CIGARETTES
NATIONALES
Hãy hút *thuốc cây cờ* Tam Sắc đã ngon và không khô cổ
Hãng : Cie de Commerce et de Navigation d'Extrême-Orient
(ALLATINI) *Saigon làm Đại-lý*

PHẢI COI CHO KỸ
kẻo cờ
TAM SẮC
là mua

Hiệu gỗ bày tên Bắc kỳ ký bị giết qua quan Đốc-lý để cho xét xử rồi.

Cũng là nóng lòng ăn Tết nữa

Ông chủ hãng S. I. C. ở đường Chasseloup Laubat và Huỳnh-khắc-Thuận, chủ quận Hon-chong (Cambodge) với đây cũng bị tên Rôdo, contrôleur xe hơi, vì tính thăng nầy gần Tết rồi, mà trong nhà cô bồ eo bẹp đồng tiền quá, nếu làm ơn-ơn-ơn-ơn cho thoát thì chắc Tết nầy phải khổ lắm, không có đã ăn mặc với người ta nên tính chẳng thà liều mất lòng thầy cũng của chủ, bèn lớt vô rồi bắn lấy tên; lại vô nhà thầy gái, lấy hết một số tiền là 130 đồng rồi trốn mất.

Đăng lâm! Sắm đã ăn Tết du vật, nhưng chẳng may ngồi khám cũng ung-dung. Thật tốt đẹp thay, ai đã rằng coi chừng, chớ coi bộ thiên-hạ nóng lòng ăn Tết lắm đa!

NAM VIAN

Ông tổ lợi hại

Mới đây linh bót Nam-van mới bắt đặng một tên bắt-giết rất ác lợi hại, Tên ấy là Nguyễn-văn Nhiên ở gần việc cho thầy đội Nguyễn-văn-Cô là chủ xe đưa hành khách đi Saigon Nam viau.

Hôm 13 tây rồi đây xe rời bỗ hành của thầy đội Sa-v.-C. hiệu Renault đến tại cầu mới Saigon đặng chạy Nam-van đến bến rồi thì bỗ hành gian đã cho tên Nh. cội trên mui xong rồi 6 giờ xe chạy.

Lúc xe chạy thì bỗ hành ngồi dưới cùng vallise và đồ đạc với tên Nh. thì ở trên mui, tên nầy mới lấy một cây chìa khóa chừng bốn mươi cắt mỗ rương ra mặc tính tom gáp.

Lúc xe tới Nam-vian thì hành khách đều xuống hết lại rất vô tình, có một người hành khách vô nhà hay mất 10 đồng trở ra cớ tính.

Chừng đem xe về bót linh ra xét thấy trong mình tên Nh. gần 40 cái chìa khóa cần để đồng tên Nh. giấu trong lưn bố cũng bị xét đặng.

Nghe đâu chẳng phải 1 lần nầy thôi, đã có nhiều lần như vậy.

Tên ấy nay đương ngồi khám đường chờ ngày phán xử.

SADEC

Thây của đứa nhỏ

Hôm bữa 13 Décembre nầy, vào lối 7 giờ mới, người ta đi đàng gặp một cái thây của đứa nhỏ tại chỗ quỷ độ chừng 3, 4 tuổi, mà thì thì nhỏ đầm ở đuôi nước, nhưng phẳng rồi ai vớt lên lại đem bỏ trước tiệm sửa đồ.

Cái thây chết tay coi bỗ lại có hơn 3 ngày rồi. Liền đó bèn in cho đăng có hay, nhờ điện truyền đem mai tên, nhứt điện tìm tra xét vụ đứa nhỏ nầy.

Trung-Bắc

KINH-ĐÔ

Cop tha đi ba độn mà không chết

Đó rày các miền sơn phâu tỉnh Thừa-thiên, thường có cop về điều hại, tha trước tại Bình-môn có cop về phá, nay lại ở xóm Prên. Tại xóm Prên sây thuộc hạt huyện Hương-thủy, là một nơi thường có bỗ hàm lắm. Cách vài bữa nay, mấy người đi cầu ở xóm ấy, khi gần gần cầu lối qua khe, thì bỗ con cop ở trong bụi nhảy ra vồ, sanh ta ngã xuống, cop ngậm lấy vô tha chạy, bọn đi cầu thao sau tiếp đến cứu nạn, thì con cop tha người ấy vượt mất chạy mất. Bọn nầy theo mất, cứ gầu kêu mà đi iha, vừa đi, vừa la, vừa đuổi, bắt độn nầy đến đón kia, để ba hồn đón, thì con cop mới chịu thả người ấy ra mà chạy, bọn kia liền đến nơi, thấy máu mo đầm đìa, áo quần rách nát, một cái thây nằm đó rất khó hại, mới lại gần, thì nghe người ấy rên, thì hiểu là còn sống, bèn khiêng về nhà đã thuốc thang một hồi lâu thì ấy, thì tế ra anh nầy cũng chưa chết, duy chỉ bị trong tương ở nơi vế chưn bên tả ; sanh ta nói rằng khi con cop vồ, thì nó liền cắn vế anh ta, thì anh ta thuông hai tay vào cùng cop, rồi nó ba lần, nay nhờ có các người ta tiếp theo, thanh con cop không cắn thêm nữa, cứ ta đi hoài, tha đi đến ba hồn đón tại xóm nhà ra mà chạy, vì thế mà anh chết, nếu không có mấy người kia, thì nó đã bắt xong chả rồi.

Hiện nay đã chỗ người ấy tới nhà thương bupe thuốc, có thể cũng lành được.

Người đã bị cop vồ lại tha đi khỏi ba hồn đón mà còn sống được, thật là một sự phi thường. Thoát khỏi mất cái đại nạn như thế mà đã cắn đâu là được bão toàn tánh mạng, vì nên lành mạnh rồi cứ nghĩ hai cái mà làm, thì vẫn sang cop mà chưn vào, tuỗi sao cho khỏi. Nghĩ cũng đáng thương thay.

Dọa kẻ trộm mà bị phạt

Vừa rồi, ở phố Ga-sòi, có nhà thầy kia thường có bỗ trộm đến rình, mà bỗ thầy bắt, nên không vao được. Bỗ mỗi lần mà trộm cắc đến rình luôn. Thầy liệu thế phải đọa no, thì xô mới tuyệt tích, bằng không thì sẽ có nguy no lắm lại nhiều. Mới nhu mấy cái pháo-lông cũ vào khi trộm đến rình đốt pháo nổ, làm cho trộm phải thất kinh trốn chạy.

Quả sang mai, linh Cảnh-sát đến hỏi sự tiếng pháo nổ ấy bởi cớ gì, thì thầy khai rằng sở trộm đến rình, mà thầy bắn đọa cho nó trốn chạy, chớ không có ý bắn trúng nó. Linh Cảnh-sát đem lời khai ấy về bẩm quan Cảnh-sát, thì quan Cảnh-sát liền ra sắc nhà thầy, thì chẳng có súng mà

XIN GHÉ MẮT

Kính cùng Quí-khách đương hay ; Tôi mới cất một cái nhà máy xay lúa gạo hiệu « NGUYỄN-HUỲNH » tại « Bao » Xóm Gò-Vấp, Tổng, đã khởi sự x y hồm ngày 15 Décembre 1924 ; Xay mướn và bán gạo lớn gạo trắng. Vậy ai muốn xay bán gạo đồng tiền quá, nếu làm ơn-ơn-ơn-ơn cho thì hoài thì chắc Tết nầy phải khổ lắm, không có đã ăn mặc với người ta nên tính chẳng thà liều mất lòng thầy cũng của chủ, bèn lớt vô rồi bắn lấy tên; lại vô nhà thầy gái, lấy hết một số tiền là 130 đồng rồi trốn mất.

Đăng lâm ! Sắm đã ăn Tết du vật, nhưng chẳng may ngồi khám cũng ung-dung. Thật tốt đẹp thay, ai đã rằng coi chừng, chớ coi bộ thiên-hạ nóng lòng ăn Tết lắm đa !

NAM VIAN

Ông tổ lợi hại

Mới đây linh bót Nam-van mới bắt đặng một tên bắt-giết rất ác lợi hại, Tên ấy là Nguyễn-văn Nhiên ở gần việc cho thầy đội Nguyễn-văn-Cô là chủ xe đưa hành khách đi Saigon Nam vian.

Hôm 13 tây rồi đây xe rời bỗ hành của thầy đội Sa-v.-C. hiệu Renault đến tại cầu mới Saigon đặng chạy Nam-van đến bến rồi thì bỗ hành gian đã cho tên Nh. cội trên mui xong rồi 6 giờ xe chạy.

Lúc xe chạy thì bỗ hành ngồi dưới cùng vallise và đồ đạc với tên Nh. thì ở trên mui, tên nầy mới lấy một cây chìa khóa chừng bốn mươi cắt mỗ rương ra mặc tính tom gáp.

Lúc xe tới Nam-vian thì hành khách đều xuống hết lại rất vô tình, có một người hành khách vô nhà hay mất 10 đồng trở ra cớ tính.

Chừng đem xe về bót linh ra xét thấy trong mình tên Nh. gần 40 cái chìa khóa cần để đồng tên Nh. giấu trong lưn bố cũng bị xét đặng.

Nghe đâu chẳng phải 1 lần nầy thôi, đã có nhiều lần như vậy.

Tên ấy nay đương ngồi khám đường chờ ngày phán xử.

SADEC

Thây của đứa nhỏ

Hôm bữa 13 Décembre nầy, vào lối 7 giờ mới, người ta đi đàng gặp một cái thây của đứa nhỏ tại chỗ quỷ độ chừng 3, 4 tuổi, mà thì thì nhỏ đầm ở đuôi nước, nhưng phẳng rồi ai vớt lên lại đem bỏ trước tiệm sửa đồ.

Cái thây chết tay coi bỗ lại có hơn 3 ngày rồi. Liền đó bèn in cho đăng có hay, nhờ điện truyền đem mai tên, nhứt điện tìm tra xét vụ đứa nhỏ nầy.

Trung-Bắc

KINH-ĐÔ

Cop tha đi ba độn mà không chết

Đó rày các miền sơn phâu tỉnh Thừa-thiên, thường có cop về điều hại, tha trước tại Bình-môn có cop về phá, nay lại ở xóm Prên. Tại xóm Prên sây thuộc hạt huyện Hương-thủy, là một nơi thường có bỗ hàm lắm. Cách vài bữa nay, mấy người đi cầu ở xóm ấy, khi gần gần cầu lối qua khe, thì bỗ con cop ở trong bụi nhảy ra vồ, sanh ta ngã xuống, cop ngậm lấy vô tha chạy, bọn đi cầu theo sau tiếp đến cứu nạn, thì con cop tha người ấy vượt mất chạy mất. Bọn nầy theo mất, cứ gầu kêu mà đi iha, vừa đi, vừa la, vừa đuổi, bắt độn nầy đến đón kia, để ba hồn đón, thì con cop mới chịu thả người ấy ra mà chạy, bọn kia liền đến nơi, thấy máu mo đầm đìa, áo quần rách nát, một cái thây nằm đó rất khó hại, mới lại gần, thì nghe người ấy rên, thì hiểu là còn sống, bèn khiêng về nhà đã thuốc thang một hồi lâu thì ấy, thì tế ra anh nầy cũng chưa chết, duy chỉ bị trong tương ở nơi vế chưn bên tả ; sanh ta nói rằng khi con cop vồ, thì nó liền cắn vế anh ta, thì anh ta thuông hai tay vào cùng cop, rồi nó ba lần, nay nhờ có các người ta tiếp theo, thanh con cop không cắn thêm nữa, cứ ta đi hoài, tha đi đến ba hồn đón tại xóm nhà ra mà chạy, vì thế mà anh chết, nếu không có mấy người kia, thì nó đã bắt xong chả rồi.

Hiện nay đã chỗ người ấy tới nhà thương bupe thuốc, có thể cũng lành được.

Người đã bị cop vồ lại tha đi khỏi ba hồn đón mà còn sống được, thật là một sự phi thường. Thoát khỏi mất cái đại nạn như thế mà đã cắn đâu là được bão toàn tánh mạng, vì nên lành mạnh rồi cứ nghĩ hai cái mà làm, thì vẫn sang cop mà chưn vào, tuỗi sao cho khỏi. Nghĩ cũng đáng thương thay.

Dọa kẻ trộm mà bị phạt

Vừa rồi, ở phố Ga-sòi, có nhà thầy kia thường có bỗ trộm đến rình, mà bỗ thầy bắt, nên không vao được. Bỗ mỗi lần mà trộm cắc đến rình luôn. Thầy liệu thế phải đọa no, thì xô mới tuyệt tích, bằng không thì sẽ có nguy no lắm lại nhiều. Mới nhu mấy cái pháo-lông cũ vào khi trộm đến rình đốt pháo nổ, làm cho trộm phải thất kinh trốn chạy.

Quả sang mai, linh Cảnh-sát đến hỏi sự tiếng pháo nổ ấy bởi cớ gì, thì thầy khai rằng sở trộm đến rình, mà thầy bắn đọa cho nó trốn chạy, chớ không có ý bắn trúng nó. Linh Cảnh-sát đem lời khai ấy về bẩm quan Cảnh-sát, thì quan Cảnh-sát liền ra sắc nhà thầy, thì chẳng có súng mà

Mỏi lợi nên ngỗ ý

LÀ MUA

GIẤY XỔ SỐ BẮN CHỊU

Ai có ngày đăng trúng to

CÔNG VIỆC MUA GIẤY RẤT DỄ DÀNG

Muốn hỏi han đến chỉ xin cứ do nơi ngân hàng.

Banque de Crédit Colonial

Rue Papère à Marseille (France)

ĐÍNH CHÁNH

Số báo năm hôm qua, nơi bài « Ai-tin » M. Lê-toàn-Hích là con chú ông Lê-bá-Trang, xin đọc lại là HỈ mới trúng.

Vì sự vô ý để lầm, xin chư độc-giả miễn cho.

Vụ tráo vàng giả

Tại tiệm Khương-hữu-Lân Thiên bất tùng gian

Trong lúc nầy gần tết, nhứt là chốn thị thành, quân gian-hùng thường hay nhiễu hễ gặp người như trào vàng, phá rối vàng. Ai có ông tham mới hỉ gặt!

Như mới chiều hôm 16 tây, có chú đem bà trào vàng giả rất tài, đến cả gan vào tiệm Khương-hữu-Lân, là tiệm bán đồ nữ-trang, đem mới chiếc neo vào mà tráo. Nhưng thấy bề trang gian, khiến cho thiếm chủ tiệm thấy, bèn hỏi, nhưng chẳng có lời gì, bèn hầu người trong tiệm bắt chỉ ta đem xuống bót. Chị ta chẳng chịu nhận gian, lại ra đường la lối, kỳ gần cũng có tánh tục mạch, lại coi bắt chỉ ta.

Người đưa-bà nầy tên là Nguyễn-thị-Huê, buôn bán cam quít tại Cầu-tre, ấy là lời chỉ ta khai.—Xét trong mình chỉ ta có năm cắt.—Hỏi chỉ ta có ở rất bà mua sao đặng chiếc neo?—Chỉ ta chối, nói mua một cái khác cho sợ đây chuyển. Xét trong mình chẳng có sợ đây chuyển. Thật đưa-bà cũng gian hàng — Quan đi tuần cũng bắt chỉ ta rất mian bước. Hỏi chỉ cái chịu phép. Nhưng cũng rằng khu ơn.

Các anh buôn bán đồ nữ-trang nên rằng coi chừng kẻo kẻ gian gạt lấy.

B. L. (MYTHO)

chỉ có vài ba cái pháo-lông thôi ; mới bắt thầy sáng bỗ đâu, thì thầy nói vẫn là không có sáng, nhưng đó cái đọa trộm cho nó sợ, rồi lại khai rằng có sáng là có ý để cho tên gần đến ra cho bọn trộm sợ mà không đến, chớ chẳng phải là có tàng ẩn đồ khí-giới ấy ban giờ.

Quan Cảnh-sát tra-vấn và chiếm nghiệm hồi lâu, thật là có tàng có sự đốt pháo nổ rằng, mà sự chúng nhau thì quả ; Ông bắn đọa, nên mới tha bắt chẳng sáng mà phạt tội đốt pháo không xin phép.

Ấy thế là đọa kẻ trộm, mà vô ý, hoặc thấp mưa, thì trộm đã không sợ mà lại bị phạt.

Sự đọa kẻ trộm ở xét vậy, làm chuyện rất nên buồn cười, ngăn đâu có nhà làm bắt trộc kẻ trộm, trộm chưa mất bấy mà người nhà bị bắt trộc rồi trao chưn lên tòa lăng.

Ôi, trí đang đường fy chẳng là gì mà trộm cắc như rươi hoài.

GỘI ÂN VÔ LỘ

Nghe tin trong dịp lễ Tết-tiền mới qua rồi, đặc Đại Nam Hoàng-đế có ân tứ kim-khánh cho ông Lê-thâm-Vinh cai-bộ, ông Hoàng-bảo thuộc Tuần Mỹtho.

Đi nay hãy, thì bao nhiêu mang ngài hậu phước trong mết năm nầy, ngài thì thăng chức và thọ thưởng khoá-bài long bội trong ơn linh lạm đó-ngọc Pháp-quốc thì đã tài thêm nữa! Để của ngài là M. Tôd Thanh-tá cũng thăng chức.

Nay nghi lại oán đăng đức Đại Nam Hoàng-đế ân tứ kim-khánh nữa, thật rõ ràng ơ gồm thêm hoa.

Bổn-báo đồng khâm mang ngài và chúc chúc ngài êm chơn hoạn lộ.

L. T. T. V.

NHÀ LÀM BÁNH MỨC
ROUSSENG LAHIGANE
PARADIS — *Kẻ nghiệp*

Năm nay vì tránh các sự trung giang nên nhà làm bánh nầy sẽ ha giá các thứ bánh mức xuống rất nhiều.

Chocolate Marquise de Sévigné	70	mỗi kilos
» Marquis	5 50	»
» thứ tinh tốt	5 00	»
» thứ nhiều	4 50	»
Dragées bỏ bánh nhơn	5 50	»
» de Verdun	4 00	»
» mitange Nord extra	3 00	»
» » Parisien	4 50	»
» Rose	4 00	»
» » mitange	3 50	»
Trái cây làm mức tốt vô	5 00	»
Pâte de fruits très varies	5 00	»
Fondant fourré	5 00	»
» simple	4 50	»
» mitange carré	4 00	»
Violettes de Nice cristallisées	6 00	»
Chà là et nois fourrés pistache	5 00	»
Marrons glacés la pièce	1 00	»
» » bỏ sẵn	5 00	»
Pralines mêlées et sèches	4 00	»
Nougat đã thứ kiểu gia là	6 00	»

Xin mời đến xem các thứ bánh mức tân chế kiểu của Hiến-Tước phu-nhân de Sévigné và Marquis các hạng giá cả :

và các hạng Bonbons.

Muốn tránh khỏi sự trễ nải trong việc gởi xin Chư-tôn có mua chi cho hay trước lối hơn.

Gói cách kỹ lưỡng.

159, Rue Catinat, Saigon
Máy số 445.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 19 Décembre 1924.

GIÁ BẠC

		sốm	mới
Nhà nước		10F	10
Ngân hàng Đông-pháp		10	15
Sté de G. de la Banque Ind. de Chine		10	15
Ngân hàng Hongkong (Shanghai)		10	25
Ngân hàng Chartered		10	15

MỄ CỐC

Giá lên chỗ đến nhà máy Cholon bao lấy lúa gió 100 kilos

Vinhlong (Gạo cũ)	5$80	» 5$90
Vinhlong (Gạo mới)	5 80	5 90
Rachgiá (Gạo lẫn)	6 05	6 15
Gocong (Gạo mới)	5 25	» 5 35
Bạlitx (Gạo cũ)	6 15	6 25
Bạlitx (Gạo mới)	5 35	» 5 45
Baclieu (Gạo cũ)	6 30	6 40
Baclieu (Gạo mới)	5 45	» 5 55
Namvian gạo trắng mần cũ	5 50	5 60
» gạo đỏ mần cũ	.....	.....
Giá thường gạo cũ	6 05	6 15
Giá thường Gạo mới	5 35	» 5 45

Tàu đi các nước

Tàu chạy đi Pháp-quốc

Chiếc Paul-Bert chạy đi Singapore ngày 20 Décembre, lối 41 giờ rưỡi.

Lãnh đồ chargements ngày 20 déc.

Giờ chót 5 nỗ điền-tin. 9 giờ.

Giờ chót ở hãng tàu M. M. 10 giờ rưỡi.

Lãnh thơ tin ngày 20 déc.

Giờ chót ở nỗ điền-tin. 9 giờ rư ổi.

Giờ chót ở hãng tàu M. M. 11 giờ

Tàu chạy về Pháp-quốc

Chiếc Angers sẽ chạy đi Pháp-quốc ngày 27 Décembre.

Chiếc Paul-Bert sẽ chạy đi Singapore ngày 20 Décembre.

Tàu ở bên Pháp-quốc chạy qua Saigon

Chiếc Extrême-Orient ở Djibouti chạy qua Colombo hồm 12 Décembre.

Chiếc Ambolse ở Pháp sẽ đến Saigon ngày 30 Décembre.

Tàu ở Tonkin Trung-quốc và Khựt-bổn chạy qua Saigon

Chiếc Angers ở Khựt-bổn và Trung-quốc sẽ đến Saigon ngày 24 Décembre.

Chiếc Marrice Long ở Bangkok sẽ đến Saigon ngày 23 Décembre.

Tàu chạy đi Khựt-bổn Trung-quốc và Tonkin

Chiếc Ambolse sẽ chạy đi Trung-quốc và Khựt-bổn ngày 2 Janvier 1925.

Nhà hàng Lương-Hữu
Rue Caribelli — 1-3-5 - 7

Kính tỏ cùng qui quan qui khách Từ ngày tới mở cửa đến nay cũng nhờ ơn qui quan thương mến nên mới đông hành mận. Tôi hết lòng lo từ ngày kiếm những mến ngon và thay đổi luôn luôn cho qui khách vừa lòng.

Mỗi tuần thứ hay đầu có đờn ca hát-bài đặc sắc vui cho qui quan qui khách. Xin tôn-tôn qui khách đến trước đừng bức ngán, vì nghe đờn ca luôn thể.

Vì muốn vừa lòng qui khách kể từ đây, nhà hàng Lương-hữu sẽ có nấu tơm an-nam. Vì nào muốn đăng cơm xin cho hay trước và mỗi người ăn tính là 0$50.

Kính thanh.

Chủ nhơn. NGUYỄN-PHONG-CẢNH.

QUÍ VỊ TRONG LỤC-CHÂU

ai muốn chơi con sang Tây học thêm

Một Bà Langsa đã bằng cớ danh tiếng lối sửa sạn hài Pháp-quốc chịu dắt theo những trẻ muốn sang Tây học thêm ở ngoại-học.

Bà hết lòng sẵng sóc về việc học hành và gìn giữ mọi việc.

XIN DO NOI.

Mme VEUVE LESTIENNE.

102, Rue d'Ormay,

tại hãng « La Bordelaise » Saigon.

HỎI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ,
nếu các ông đã đăng đi các nơi chữa rồi mà chưa khỏi thì nên mua thứ thuốc hiệu POMMADE ROYER, đang đã ngày lập tức mà chóng khỏi dứt.

Được bán tại hiệu bào chế DUPUY, 121, R. R. Marchés

德盛

CHƯ QUÍ BÀ, QUÍ ÔNG VÀ QUÍ VỊ

Hiệu ấy tin đăng cho chư-tôn hãy coi nơi bổn-hiệu mới vài lời cho chư-tôn rõ vì sự cần lợi, mà chư-tôn và thêm hàng cố đến chư-tôn, nên đến bổ-hiệu mà mua đồ. Vì nên thấy đã mà chư-tôn có đặt đi hiểu trong lúc Tết Tây và Tết Annam, chẳng là đã cho những người bán-hiệu tỏ giữ xét Thuốc-tiu. Bổ-hiệu có bán đồ thứ đồ tốt, để cho chư-tôn chọn lựa, mà giá lại rẻ lắm. Món đồ tốt cũng vậy, không có tiếng nào bán rẻ hơn. Ai mà muốn biết chắc giá đồ nơi bổn-hiệu, thì xin bảo lại mấy người bán hàng của bổ-hiệu, thì biết rõ. vì bổ có mua thường, bộ cớ việc nói ngay. Bổ-hiệu bán đồ của thứ hàng Bắc thật tốt. Bán sỉ và bán lẻ như : Đồ chăn, đồ đồng, đồ kiểu, đồ xưa, đồ chơi, đồ thiên lăng bằng vàng, bằng bạc, nhiều hạt ngọc, bằng, xuyến, thu là, áo bành, lược bằng đồ của thú mắn, khăn bưởi, lụa cô-đô, lụa quân-sanh, vải may mùng, các thứ tế bằng và trên đồ nữ-nhân, các thứ nón tây, giày bố, giày tây, giày cườm, giày bán, các thứ trà nước bằng. Các thứ rương da và valises. v. v. Có bán hàng Tàu, xuyến đen, khăn tàu, khăn bắc-thảo, hàng chín-nhuộm, chín-xa, trước, lụa-soạn trắng, v. v. Hàng đồ mùn, đồ bạc, đồ chạm, đồ cẩm, đồ Saigon (phòng khách) có bền cái ghế dựa, bàn cái ghế dài và mấy cái bàn, phải chưng đi đâng, lo hương, chưn đèn, mâm bạt, v. v. giá thiệt rẻ và đồ lại tốt.

Gặp cách bán hàng giao ngân tiền cho người mua khá trả.

Kính đây thép đã. CHAUVIN.—Saigon.

NHÀ ĐỘC-THIỆN.
Đ. Sao Catinat, Saigon.

Hơi mạnh tự nhiên

Cũng có nhiều khi nghe có người nói rằng nước suối PERRIER có lẽ khá chẳng phải tự nhiên đâu. Vậy bây giờ ta xét kỹ thử coi nước ấy có làm gì đặng chăng ? Trên mặt đất chẳng nào có ai thấy được thứ nước suối rất phi thường quá, vì đây cũng tự nhiên trừ sanh ra vậy mà thôi. Vì lẽ hàng làm y-viện đã công nhận chắc chắn rồi. Nước suối ấy chẳng những là độc nhất trong nước Langsa không mà thôi ; mà khắp ai lonh nữa. Cũng e lắng sẽ thứ nào đâm, sánh, nên các nhà thượng thân người-hàng cùng các đáng bác học Đại-pháp đều có nghiên cứu kỹ càng rồi hết.

Các cuộc nghiên cứu sau rồi hết đây là tại trường Đại-học Pháp-quốc, rồi đã đăng vào tờ bán Y-học bác-học. Cuộc nghiên cứu đó có phân giải rõ ràng là nước suối PERRIER có nên thứ khí mạnh rất qui rất là là Argon, Hélium, Neon, Krypton và Xénon.

Mấy thứ khí mạnh ấy đều có sức hà thường vô hay là phi thường, duy có Teo-hóa mới biết được cái cách làm ra mà thôi. Mà đã làm cho cái lạnh phải lòng trong thân thể con người đều thêm sức mạnh lắm lại trợ lực cho cái là vì nan tiêu mau hóa. Nhứt mà mấy cái khí mạnh trong nước suối PERRIER khác là khí mạnh, chẳng phải như khí mạnh làm gió. là tế khí lắt, nó chỉ có sức sôi phăng lên mà làm cho sôi bọng đan bụng thì có.

Lại thêm nước suối PERRIER là một thứ nước thuộc về kim loại, nên cái lành nó khinh thăng và tinh khiết vô cùng.

Ấy vậy Teo-hóa đã sanh cái thứ nước suối PERRIER mấy là một thứ nước có hơi mạnh tự nhiên và đã đăng theo hiệu đem rất là phải lắm. ©

PATHÉ BABY

HÁT BÓNG TẠI NHÀ

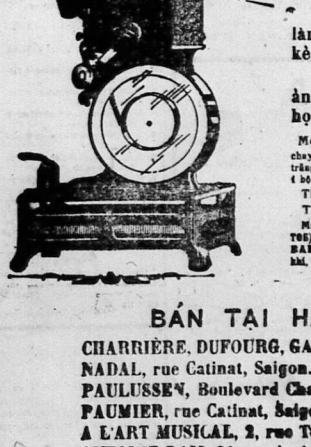

Thứ máy hát bóng nhỏ nầy để dùng ở trong phòng khách, cách cho máy nóc chạy rất dễ dàng, ai dùng cũng được thiệt là một thứ máy rất tiện dụng.

Thứ máy hát bóng nầy làm vui lòng người lớn và kẻ nhỏ nữa.

Có bán đủ thứ phim đọi ảnh khôi-hài, bi-kịch, hóa-học, thể thao v. v.

Một cái máy trọn bộ : chạy bằng điện khí, có cái vải trắng để đọi hình cỡ 54 × 40 và 1 bộ đồ để chuẩi máy, giá ..... Frs 350

Thứ phim thường, 1 cái Frs 8

Thứ phim màu, 1 cái . Frs 12

Máy điện khí riêng (MAGNETOS) để đăng cho máy PATHÉ BABY nhằm xử không có điện khí, 1 cái..... Frs 300

BÁN TẠI HÃNG

CHARRIÈRE, DUFOURG, GARRIGUENC & Cie Saigon.

NADAL, rue Catinat, Saigon.

PAULUSSEN, Boulevard Charner, Saigon.

PAUMIER, rue Catinat, Saigon.

A L'ART MUSICAL, 2, rue Taru, Saigon.

ANTOINE DAM, 24 rue Amiral Bugnot.

Hãy hút thuốc gói và thuốc điếu CÀ-LÓP

GLOBE

ĐỒNG HỒ HIỆU
REINE des MONTRES
Vàng Huê-kỳ — 10 rubis,
của hãng PETOLAT (BESANÇON) chế tạo
SẼ LÀM GIẤY CHỨNG CHẮC
Giá cái đồng hồ không.............. 8$00
Giá cái đồng hồ có dây chuyền...... 10 50
Vì thơ téc cho M. R.Chominene chủ hãng Magasin Universel
187, rue Catinat — Saigon mà mua

Garage atelier HO VAN
à Tân-phú-đông Sadec

Hang sửa và đóng xe-hơi, đóng tàu hơi làm hàng rào sắt, hàng rào mà sửa tủ sắt, sửa máy đèn điện, đặc máy đèn điện cho nhà riêng, vân vân.

Thiện nghệ và rẻ hơn hết, không đâu sánh bằng

HỒ-VĂN-ẤN-QUÁN SADEC

In rất khéo và rẻ. cung-hĩ mới lại tốt và đủ thứ. Chữ cũng mới lại in thiệp sắc sảo lắm Xin các ngài chiếu cố giúp dùm Rất thâm cảm.

Kính thỉnh.
HO-VAN-LANG

C.J.BONNET

HÃY NÀI CHO ĐẶNG CÁI HÌNH
NGƯỜI CỠI NGỰA NẦY
khi Chư-tôn muốn mua hàng lụa

Khai hóa nhật báo
Mỗi ngày ra một số

Mục đích của bổn báo là tùy theo cái chính sách khai hóa của Chính phủ Bảo hộ, duy chỉ lấy phong hóa tốt của tổ quốc và thâu thái lấy văn hóa mới của Thái tây điều hòa cả hai cái văn minh mới cũ mà mở mang cho quốc dân về đường tinh thần và vật, chất, nghị luận chính đáng, văn chương đứng mực. bao nhiêu những công việc trong nước và tình hình thế giới đều đăng tải rất kỹ càng và thông tin rất mau chóng kỳ nào cũng có cả văn thơ và tiểu thuyết rất hay, để tiện cho các độc giả tiêu khiển trong khi nhàn hạ.

Giá báo bán như sau nầy:

Đông-Pháp		Đại-Pháp và ngoại-quốc	
Một năm............	6$00	Một năm............	8$00
Sáu tháng..........	3 50	Sáu tháng..........	4 50
Ba tháng...........	2 00	Ba tháng...........	2 00

Ai muốn mua xin gởi Mandat cho:

KHAI-HÓA NHẬT BÁO
Hanoi

Lạc-quyên
giúp dân bị lụt Trung-kỳ

M. Nguyễn-văn-Của	50$00
Lục-tỉnh Tân-văn	20 00
Sư-phạm-học-khoa	20 00
Nhà in Union	20 00
M. Phạm-văn-Vân, Caporal de la Bienhoa Industrielle Forestière	10 00
M. Đặng-đức-Hòa, Elève à l'Ecole primaire Richaud	2 00
M. Nguyễn-văn-Nguyệt, Marchand de Bois, Quai Francis-Garnier	1 00
M. Phạm văn-Trà, Elève au Collège Taberd	2 00
M. Cao-văn-Lời, Huissier à Tânan	2 00
M. Trương-văn-Ngân, ancien Conseiller colonial	5 00
M. We-Kim-Watt, à Cholon	10 00
M. Hà-cảnh-Lạc, Bijouterie 23 Rue Schroeder Saigon	20 00
M. Trần-văn-Ngọc, Douanes Saigon	1 00
M. Nguyễn-khắc-Tuấn, Secrétaire à l'Hôpital Vinhlong	2 00
M. Nguyễn-ngươn-Nhung à Bentre	5 00
M. Phạm-văn-Phước, Hội-đồng tổng Cưu-cư-hạ, Tanan	6 00
M. Trương-ngọc-Hớn, Bang-biện tổng Bình-long (Vinhlong)	20 00
M. Nhan-Hong, Compradore à la pharmacie Pnompenh	5 00
M. Thái-văn-Giàu, Comptable pharmacie Castellac Pnompenh	1 00
Madame Grosjean, Propriétaire à Thudưc	1 00
Madame Võ-thành-Hảo à Chruic'e angvar, Pnompenh	10 00
M. Ngô-long-Chuẩn Surveillant Sté Agricole de Thành-tuy-hạ Bienhoa	5 00
M. Nguyễn-thành-Long village de Bình-đông(Thuận-bình) Mytho	5 00
Mme Phó-kính Propriétaire à Bentré	6 00
Mme Nguyễn-văn-Trực Tòa-án Bentré	3 00
M. Hiệp Gérant du garal Nam-thành Nam trung-thành et Nam-hưng thành Saigon	4 00
M. Võ-văn-Trí, Tri-phủ honoraire à Khánh-hội	3 00
M. Huỳnh-ngọc-Bân, Marchand de bois à Anloc	1 00
M. Nguyễn-văn-Hao, Gérant du Bungalow Kompong-Chhnang	2 00

Tại gare Jaccarée (xe-điện) Cholon kể từ ngày nay có để bán lẻ báo LỤC-TỈNH TÂN-VĂN *lại như khi trước.*

Cuộc lạc quyên
CỨU NẠN, THỦY-LỤT BẮC-KỲ

(*Sổ thứ hai*)

M. Nguyễn-văn-Lợi, Chargé de l'Ecole de Govap	4$00
M. Trần-văn-Nhỏ, Instituteur à l'Ecole de Govap	2 00
M. Phú-tri-Tri, Instituteur à l'Ecole de Govap	2 00
M. Trần-văn-Lư, Instituteur à l'Ecole de Govap	1 00
M. Lê-văn-Thăng, Instituteur à l'Ecole de Govap	1 00
M. Phạm-chơn-Nho, Instituteur à l'Ecole de Govap	1 00
M. Lựu, Maire au village de Hanh-thông-xã	1 00
M. Ngọ, Hương-quản au village de Hanh-thông-xã	1 00
M. Nguyễn-thế-Đông Propriétaire au Village Tân-giai Vinhlong	10 00
M. Phạm-văn-Phước, Hội-đồng Cưu-cư-hạ, Tanan	5 00
M. Nguyễn-tấn-Vàng, Secrétaire à la Sté Agricole Thành-tuy-hạ Bienhoa	4 00
Tổng cọng là..........	32$00

Tổng cọng số thứ nhì đặng « *Ba mươi hai đồng bạc* » đã đem gởi tại ngân hàng Đông-pháp ngày 18 Décembre 1924 biên lai số **15.281**.

MUỐN BÁN

Vì đi nên muốn bán 1 cái xe-hơ torpédo CITROEN kiểu giống rất đẹp 4 hay là 5 chỗ ngồi 10 chevaux còn mới, xài không bao lâu máy móc còn tốt.

Như ai có muốn mua thì xin do nơi nhà hàng Bungalow Thudaumot mà bàn tính.

PHÒNG TRỒNG RĂNG
VINCENZI
Quan Tấn-sĩ Lương-y MALZACH ở Paris

Chuyên nghề trị bịnh đau họng và răng. Trồng răng vàng và các thứ
Dây thép nói 371
Số hiệu 22 đường Lagrandière
Khán bịnh từ 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và đến chỗ kỳ hẹn

SOCIÉTÉ
INDUSTRIELLE
DE VINH-HOI
Bureau: 153 Boulevar Charner. — Saigon

LÒ GẠCH MỚI CHẾ TẠO TẠI VINH-HỘI SAIGON

Hỡi người Annam,

Nếu Chư-tôn muốn cất nhà và xây tường cho chắc chắn và huê mỹ, thì hãy đến tại hãng làm gạch mới chế tạo hay là viết thơ, mà mua gạch thì Chư-tôn ắt đặng vừa lòng chẳng sai.

Vì sự chế tạo đất kỹ càng, và chắc chắn nếu Chư-tôn dùng đến một lần thì thấy lợi tức thì.

Vì dùng nó thì sự tốn kém cũng bằng thứ gạch thường mà lại chắc hơn, bền bỉ hơn thứ gạch thường bội phần.

Vì thứ gạch nầy xây rồi một lần mà thôi, chớ chẳng cần phải tô thêm nữa.

Vì gạch nầy làm toàn bằng vôi Càng-long và cát trắng ở Biên-hòa, nên tốt lắm, đã lớn mà lại dày hơn.

Nếu Chư-tôn muốn dùng thứ gạch có màu thì bổn hiệu có hết lòng làm cho vừa ý Chư-tôn.

Vậy hãy mau mau đến mà thương nghị đặng bổn hiệu hay là gởi thơ cho bổn hiệu thì bổn hiệu sẽ hồi âm lập tức.

CHỦ-NHƠN.

Hãng au VELO-SPORT
ở góc đường Catinat và Turc
môn bài số 26 — SAIGON

Đại biểu của các hãng xe máy WONDER, ROCHET, ROLAND *và* BIMOTO RAVAT.

Nhờ dáng lịch-lãm, tốt-đẹp, nhờ sức bền bỉ chắc-chắn nên xe máy hiệu WONDER *vẫn đặng chỉ-thắng luôn.*

Mới đây tên Van Hevel, cỡi xe nầy, đặng ăn giải nhứt trong cuộc đua « Criterium des As » lần thứ năm, một trăm cây số chạy trong 2 giờ 12 phút 39 sao, Quả là một kỳ thủ-thắng rõ danh của xe hiệu WONDER, *còn hơn kỳ nó thủ-thắng năm 1923 rồi.*

Bán hạ giá

Võ Cao-su đặt DUCASBLE *và ruột để xe máy và xe nhỏ cũng đặng.*

Đèn hiệu PHILIPS *để dùng cho xe hơi — Thứ vặn thấp một bực và có thứ 2 bực.*

Hình thú vật bằng đồng để xe máy đủ thứ

Vệ sanh chung

Ai cố-ý xem xét kỹ thì thấy rõ mấy năm sau đây người Annam mà nhứt là mấy tay mộ thể thao trước khi tập diễn những miếng quờn mệt nhọc họ hay dùng thứ rượu chác hiệu « PREIGNAC »

Thứ rượu nầy mùi vị diệu dàng dễ uống, mà chất rượu lại hiền lắm cho bổ khỏe, giãng gân cốt, giúp thêm sức mạnh thiệt là một thứ rượu đại hữu ích cho mấy nhà luyện tập thể thao.

Bán sĩ và bán lẻ tại hãng BOY LANDRY. *17, place du Théâtre Saigon có thứ vô chai sẵng và có thứ trong thùng còn nguyên.*

NÊN MUA MÀ COI!

Tại Imprimerie de l'Union có trữ bán:
Tuồng-hát Cải-lương
« Bên tình bên nghĩa »
Của sinh-viên Nam-kỳ tại trường Cao đẳng diễn tại nhà-hát tây Hà nội, giúp hội Nam-kỳ tương-tế. Hay lắm! Hay lắm!!

Giá mỗi cuốn........ 0$80

董古雨法
FAA YUE
65, Rue Catinat SAIGON

Bán đủ các thứ đồ xưa bằng sành, bằng đồng cũ, ngọc thạch, mã não, thủy tinh Roche, tượng nhỏ bằng ngà án giá thật rẻ

RƯỢU COGNAC
HIỆU:
BISQUIT DUBOUCHE & Cie

Rượu mạnh nầy ngon nhứt hạng Ai không uống uổng lắm

DENIS FRÈRES
Là Đại-lý ở Saigon, Hải-phong, Hanoi, Pnompenh và Tourane
và trữ bán tại hãng

Hãng nghánh ở tại Vientiane (Kinh-đô Lèo)

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG
L'AUTOMOTION
HIỆU:
GRAND LUXE và MALBROUGH
BÁN TẠI
DAI-ICH
Rue des Marins N° 375. — Cholon

Kính trình Lục-châu Chư-tôn rõ:

Nay bên Pháp mới qua thứ xe máy hiệu MALBROUGH là thứ nhẹ nhàn và chắc chắn thuở nay, thứ thường và thứ xe đua, đủ thứ màu, bán sĩ và bán lẻ, Giá rẻ. Xin gởi thơ hỏi Bổn-hiệu lập tức gởi 1 cuốn Catalogue và giá tiền.

Và có bán sĩ những đồ phụ tùng trong xe máy giá rẻ và các thứ đèn Manchon thắp bằng dầu săn và dầu lửa treo và để đứng ăng 800 bougies.

Bánh [illegible] nầy ngon [illegible] THAO cái miệng
Có trữ bán tại hãng Denis Frères
Hãng nghánh ở tại Vientiane
(Kinh-đô Lèo)

Tiện cho quí vị

Bổn hiệu trước kia lập ở Cholon Đường Quảng tống-cái (*Rue de Canton* số 82, hiệu HIỆP-TẤN, chuyên lãnh làm Măng, Diềm, Liễng, thuộc về cuộc Quan, Hôn, Tang, Tế v. v.. Nay muốn cận-tiện cho quí vị ở Saigon nên bổn hiệu mở thêm một tiệm nữa tại Chợ-mới Saigon hiệu QUẢNG-PHÚ HÒA, nhà 176, chính giữa Đông Pháp lữ quán, và tiệm Quảng-Hạp cũng làm đủ các món như hiệu HIỆP TẤN Cholon mà tiện đường hơn, bổn hiệu mua các món bên Tàu qua mà làm nên đồ đã tốt mà giá lại rẻ.

Xin quan khách chiếu cố

QUẢNG PHÚ HÒA
Chủ-nhơn
NGÔ VĨ *kính bạc*

Sống lâu nhờ rượu
(Longévité grâce à une liqueur)

[illegible]

CÓ MỘT THỨ DẦU MỚI ĐỂ BÁN
HIỆU NÓ LÀ:
CON SÒ

Cũng như dầu sáng hiệu *CON SÒ*. Không có thứ nào bằng.

Dầu hiệu *CON SÒ* là tốt.

Hãy thắp thử coi rồi, không muốn dùng thứ khác.

Máy cáng vàng

Máy nầy trước tại Saigon bán 220 đồng sau tôi đặt bên tây lại nên tôi bán 180 đồng, lúc nầy bạc đồng cao giá nên tôi tính 160 đồng, mà nếu ai ở xa bớt cho 10 đồng để làm sở hụi chở chuyên, ai có dùng thì mua lúc nầy kẻo sau bạc xuống giá mua mắt (chắc giá 150 đồng ở xa).

BÙI-QUANG-NHO,
Commerçant Bentre.

Có trữ bán tại hãng Denis Frère
Hãng nghánh ở tại Vientiane
(Kinh-đô Lèo).

TIỆM HÒA-MỸ CAO-LÃNH
Cochinchine

Tôi xin nhắc lại cho quí vị rõ.

Năm nay tôi lại có bày bán thêm nhiều thứ hàng Bôm-bay và hàng Tây, còn hàng Hanoi và hàng Tàu cũng nhiều hơn các năm trước, những lãnh, nhiễu, văn, xuyến, the, tố, cẩm-châu, cẩm-nhung và hàng vườn vân vân. Mà nhuộm thiệt cao nước hơn hết, đảm chắc chẳng hề phai màu. vị nào mua nhiều về bán lại sẽ tính giá rẻ hơn.

Hàng bán đình gởi contre remboursement.

Xin mời quí vị trưởng tình chiếu cố, rất thâm cảm chẳng cùng.

Chủ nhơn.
HUỲNH-ĐẮC-NGHĨA

Phần thưởng quí trọng

Cho những người hút thuốc **JOB**

Hãy nên hút thuốc **JOB** vì mùi đã ngon lại thơm, không khô cổ, may được *Bon prime* thì được lãnh đồng hồ trái quít bằng vàng, xe máy.

Cái *Bon prime* đồ hình dạn như vầy.

Nó bằng một miếng giấy carton mỏng, vuông vức sáu phân, một bên mặt thì có hình ông già hút thuốc JOB, còn bên khác thì có chữ bằng ký tên và có nhựt định trước thường đồng hồ hay là xe máy. Phần thưởng nói trên đây đều là đồ xứng đáng.

Thuốc JOB trừ tại hãng **BOY LANDRY** ở gần nhà hát Tây.

Vậy chúng ta hãy nên hút vòng thuốc **JOB** *hay là không hút thuốc.*

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

Du Docteur RIP

Vệ-sanh TỐU của *Lương-y* RIP chế ra

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt công hiệu trên kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, nội thống ngày xưa đã thêm mỏi, hễ vòng rượu nầy vô, thì ít đặng cứ lần thành đồng, mặt mày trơi lới coi như trẻ, lại mãng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờm bà mất máu, cổ huyết bạch, có chứng, nhưng xe nao lồn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bội, da thịt đỏ nâng, tinh thần trên kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 129 Cholon.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 189 Rue des Marins Cholon.

SỮA ĐẶC CÓ ĐƯỜNG

MONT BLANC

SỮA CỦA NGƯỜI PHÁP LÀM RA

THỨ SỮA TỐT KHÔNG CHỖ NÀO CHÊ

LÀ THỨ SỮA TỐT

Bảng giữ cho còn sức lực — Bảng nuôi trẻ con — Bảng dưỡng người bịnh

CÓ BÁN KHẮP NƠI VÀ TẠI

Société Marseillaise d'Outre-Mer

Đường Ohier, Saigon. *Lá thơ ký*

Đàn-bà nước ta

Đời nay

Ai mới đọc qua cái đầu đề, cũng ngờ rằng đàn-bà nước ta đời nầy không hằng đàn-bà nước ta đời xưa, nhưng không phải nói thế, tôi nói đây là chỉ-trong mà nói, bình tình mà nói, đời xưa có cái hay của người xưa, mà đời nay cũng có cái hay của người đời nay, nếu nhứt luận mà cho đời nay đàn-bà thì đó hết sẩi nói còn mong gì thịnh vượng nữa, vậy cho nên sự nghị luận phải cho công bằng hết sức, lấy điều hiện tại mà chứng với cuộc tương-lai, thời cái lòng người đàn-bà hãy gỡ, đã có lòng quân tử, biết điều suy xét nhiều lắm. Cái tinh-nết khác không kể, cái lẽ một việc nghĩa, quyền tiếu giúp đàn bị bỏ lụt ở hai xứ Bắc-kỳ, Trung-kỳ mới đây đã hiểu, hằng ngày trên các báo-thương, đăng tên các nhà nhà từ thiện, những bà những cô lớn quyền mà vào giúp tiền bạc, kẻ ít người nhiều, còn lại kẻ bỏ tố chức nên hội chiếu cấp so quốc, như bà Tổng-Đốc Thanh-hóa Ưng phu-nhân, đã nhiệt-thành vô đồng-bào, mà xướng lên việc nghĩa, trong tỉnh các bà hằng-sẵn đến nơi theo, may đó ba ngày ấy quá, gần vô cho nau đàn các tỉnh trong Nam; lại trường nữ-học Đông-khánh Huế, cũng có giúp như may-áo quần gởi đi trợ cấp các xứ nữa. thật là cái gương qui đã tỏa ra trong nữ-giới. Vinh hiển thay! Tôi coi cái việc lạc quyên nầy, đều là người trong phạm-vi bà-hoa cần lại và trong phạm-vi tên học mới ra cũng nhau nhắc tay bước lên con đường từ-thiện, cầm-tinh quyền-luyến tha-thiết có phần cuộc nhân mạnh mẽ khác thường, thế thì cũng đáng lắm, tuy hình thức về phần vật chất, mỗi đời có tùy theo thời mà thay đổi thật, song không đến hai, mà lại có cái đáng mừng, là sự biết cách làm lành rất chắc chắn mạnh mẽ, không như trước, cứ vu-vơ nội về khu vẽ bóng, thường trong những cái phát vị-ta, mà quên việc phúc thực-hành hết-sức, nếu có thể lấy ấn-tín lên mũi, thời sau nầy thước về việc công-ích công-lợi, đàn-bà mình cũng chiếm đặng một cái địa-vị trong xã-hội về các đường từ thiện đó rồi.

Nguyên tính trời đã sẵn cho, người đàn bà hiền chất mềm mỏng, thời cái lòng cảm xúc cảnh chạng vô hoa, thương xót đau đớn hoa người đồng ông, nên sự làm lành hình như đã lâm, làm lành mà có cái cái gốc, thời khái phát bất kiệu chí, vui mà làm, mừn mà làm, chỉ duy cần phải có người đem đường chỉ nẻo cho, lại may nhờ có nhà nước Bảo-hộ, vì vậy mà cái văn-minh tiến hóa đã có ảnh-hưởng đến làng quốc-túy.

Bà trước biết yêu lành trong chốn gia-đình, nay lại rộng thương cả người đồng-loại, biết sự cái lương-tâm mà làm lành, chẳng không phải vì sự (gỡ-nhà) (1) mà làm lành, chia áo xẻ cơm, với nơi 40 xứ cho người nước, thời tinh ý, cảm ý, tình cảm nào đâm thấm bằng.

ĐÀM-PHƯƠNG nữ-sĩ, Huế.

(1) Ngũ-nhà tức là cầu chồng, cầu con, cầu làm quan, cầu sống lâu, cầu nhiều của v. v.....

Văn-đàn

Cái kiếp trăn-ai

Trần ai là khách trở trêu ta,
Khắp cả non sông khắp cả nhà.
Cây gió đành là lá nước ngọc.
Nương không ai tỉ tuổi mân hoa,
Cái hình tri giác xem chơi mắt,
Mà thói tang hoành đầy đã ngán,
Quyền tế phải rồi ai - nhau đến,
Lớp lớp nên sao lớp lớp qua.

PHAN-VĂN.

Hồn nguyện vận

Mượn con gió trốt bài người ta,
Nỗ biết non sông, nỗ biết nhà.
Dầu ngọc sao không bao chuốc ngọc,
Vẻ hoa mà luốn nộp mùi hoa.
Hiệp quân điểm mốc đầy giang-rạng,
Đoàn-tử bồi đen khắp xứ xa.
Nếu chẳng rẽ tay cùng quét đốp,
Cần gì trước mắt đã xem qua.

AN-GIANG, DƯƠNG-HẢO-HỌC.

Cùng chư-vị nghệ-chủ

Có một bội Nga-đanh muốn bán *trọn một nhà máy gạo, đã mấy năm, mới tinh-hảo.*

Trong một giờ xay đặng 500 lô-lô. Hai máy có mới đã, đã đầy đủng đặng, chẳng cần phải xây nữa rồng.

1 cái élévateur double.
1 cái grande meule à décortiquer de 1 mètre de diamètre
1 cái table sans-sauterelle.
1 cái table extractrice.
1 cái sasse à blanchir, avec sé parateur de farine.
1 cái ventilateur aspirateur.
1 cái nettoyeur de produit finis.
Ống, dây, rắc rách vân vân.

Giá trọn..... 8.900$00

1 cái máy kiểu standard horizontale 18/20 mã lực nước không đông được cái máy nói trên đó..... 2.200$00
1 cái nồi chaudière có đủ máy móc đinh (feed) và đồ phụ tùng..... 2.100$00
1 cái lò chụm trâu có bánh xe, có thể để dính trên cái lò chaudière nói trên đó..... 920.00
2 cái máy bôm hơi (đang được 1.500 thước chuông). Giá : 23.000 — 1 cái máy để bôm hơi nước — 1 cái máy bôm hơi điện.
4 cái máy xay lúa có xay gạo vân vân...

Ai muốn hỏi hàn tình hoặc đến chỉ xin do nơi M. Lungier nhà số 3 đường Mas-ges — Saigon. Lá thơ để và bình chụp cho thư máy nói trên đó để xin tại nhà M. Lungier chỉ vì nào muốn coi cho là nhơn.

RÁ LẤY

Ai muốn biết mà lấy là khi giải của nhà quả, kẻ trúng quốc sự lắm, vì bao đâm nếu bán cho thấy lắm, khi như ai lấy nghề bắn không biết đâu mà trách. Tại bởi tôi nó trở lấy theo bức bán thật bán là lắm, giá như sau đây:

Hễ lấy lấy trên như ai bán thuốc nay giá 3$00 một cây tiền gần người mua chăm.

Ra sách vân (mayen) lấy trên đó là 1$00 một cây.

Ra vân (mayen) lấy dưới như cùng giá 0 đồng một cây. Mấy anh gần bước nên đến một cây nó nhỏ đó tốt bề tốt và đến một cuốn hết đi gần phòng hết đến thì tra nó, một cuốn 0$00 tiền tôi có bán.

BÙI-QUANG-NHƠ (Bentre).

UGYL

Thuốc để nhứt hay, để cho gia cả lắm. Con YÊU thì nóng cho mạnh mẽ lại, Khoe Khoẻ và có sức lực; giá 15 quan tiền tây; Tiêm thuốc nào cũng có, nếu Không thì gởi 15 quan rưỡi (như mua ba hộp thì bốn mươi lăm quan) cho ông G. LACROIX, 28, Boulevard Sébastopol, Paris.

Société Anonyme des Tuileries de l'Indochine

Hội nặc danh chuyên nghề làm và bán

NGÓI GẠCH VÀ CHẬU ĐỂ TRỒNG KIỂN

Ngói 22 miếng lợp được 1 thước vuôn (úp mí đôi)

Gởi thơ xin sách về Mẫu mẫu ngói và gạch

Nhà việc ở lại đường Charner, số 34 — Saigon

Dây thép nói: số 108

Ai mua «Tạp chí Hữu-thanh???»

TẠP-CHÍ HỮU-THANH hiện nay là do M. *Nguyễn-đạo-NHO* mới chính đốn lại từ ngày 1er Novembre 1928, mỗi tháng xuất bản hai kỳ.

Trong ngày đương quyền Tạp-chí có phần xuất sắc hơn trước nhiều, vì đã lựa chọn được những cộng Khoa-mục có danh tiếng cùng những người đã kinh-luyện giúp việc biên-tập, nên lâu nay đã được đồng-bào hoan nghênh lắm.

M. Tiên-Sĩ Ngô-đức-KẾ *làm chủ-bút*

Tòa-soạn & Pon Hàng-Gai, số 58, Hanoi

Giá mua đăng niên	5 $00
Nửa năm	2 50
Mỗi số	0 05

Ngài nào mua TẠP-CHÍ đăng Cáo-hạch hay là gởi Mandat về thư từ đều xin gởi cho M. *Nguyễn-đạo-NHO* chủ chiếu *Hữu-thanh Tạp chí*. — Hanoi.

NƯỚC SUỐI TỰ NHIÊN

TÊN

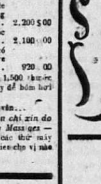

VICHY

SUỐI CỦA NHÀ NƯỚC ĐẠI-PHÁP

HIỆU

VICHY CÉLESTINS

ĐỰNG VE LỚN VÀ VE NHỎ

Trị bịnh đàn đặc, sỏi bọng đái, đau gân cốt và bịnh trái bá

Vichy grande-grille

Trị bịnh đau gan và gân cốt

Vichy Hôpital

Trị bịnh đau bao tử và đau ruột

Coi chừng đồ giả mạo, phải coi hiệu nước suối

VICHY NÀY CHẾ RA

SEL VICHY ÉTAT Muối trong nước suối lấy ra tinh hiệu đựng trong hộp.

PASTILLES VICHY ÉTAT Viên bán ăn đặng 2, 3 hộp muối thì đó đều hiệu.

COMPRIMÉS VICHY ÉTAT Tự thân lấy nước suối mà đúng.

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG *L. GAFFORT*

hiệu « **ALCYON** »

ĐỨA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm hôm khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trường thì *M. Trần-văn-THINH* hạng nhứt *M. Trần-văn CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. GAFFORT,

Số 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIERES** danh tiếng lâu nay, bán gởi đựng trong hộp thiết hàng chỉ hút kính lắm.

Cái mua chuộng cho được bột PHOSPHATINE FALIERES cũng bởi tánh thơm, lẫn cho con nít mới sữa, người lớn đau bạyệt, đau yếu bổ ăn liền chóng, cùng là kẻ sổ đau ốm mới mạnh.

Đã trữ bán cùng hết. — Tại nhà thầy Paris, 85 đường Le Tocharie.

A. G. Paris, 42 Rue.

Trung-bắc Tân-văn

Nhựt-báo Quốc-văn

Xuất bản một ngày một chương

GIÁ BÁO

BÁN TẠI NAM-KỲ (COCHINCHINE)

Một năm.....	6 $00
Sáu tháng.....	3 50
Ba tháng.....	1 00

Nên báo trả tiền trước

Gởi mandat thì đề:

M. NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Directeur du Trung Bắc Tân-Văn

34-62, rue de Coton, Hanoi.

CHUYỆN NGƯỜI Gil Blas de Santillane

TỰ-THUẬT

TÁC GIẢ : LE SAGE

Tiếp theo

Tôi cần đang nghĩ nhớ cảu vào mà mình đã nghe thiên-hạ nói và đang nằm trước cửa đến vui thì bên thành Ký, tôi bằng ngay tiếng đàng đng đi theo mu lung tôi mà hát bơ-nhơm. Trên lưng và có quấy một cái bị bằng da, có mun một cây bồ-huyền nằm và bên hông có đeo một thanh gươm dài nữa. Ta đi lước đến gần mun, nên một chập đã tới gần bên tôi rồi đó. Tôi xem lại là một đứa trung hạng giả tánh rất bị gian tôi tôi vì ra chiếu nhẫn, bèn hỏi nọ, Tuy rằng hai đàng đã thay y-phục khác một đều, vẫn gặp nhau liền nhình nhau đặng; cả hai đồng ngạc nhiên chẳng biết sao lại có cái dịp gặp gỡ nhau chốn lộ đồ như thế Ký. Tôi tỏ rằng mình có ra đề đi đường cho có hạn thì mình vui đợp vô chơi, và vô gặp tôi thì ý vô cũng mẳng rồ lắm. Ta mới thuật cho vô nghe sự tích làm sao mà tôi từ biệt đất Valladolid ; còn vô, cũng tỏ thiết thuyện ra cho tôi rõ hết, nói rằng vô gây lộn với chủ vô, nên hai đàng vỉnh-biệt nhau rồi đó, Ta lại nói tiếp như vầy : « Chớ chi tôi muốn ở nơng lại đất Valladolid cho lâu nữa, thì tôi tiền kiếm thiếu chi tiệm khác mà làm sống ; vì không phải phe mình, tôi đâm nói rằng chẳng sanh thy cực nào trong người Espagnol nầy, biết cực xui vô cực nguyệt lại trái đen hàm rên mép khác hơn tôi nữa; Song tôi không cượng với tấm lòng hoài cố, muốn trở về nhà, chớ đã nằm nơm trường tôi bỏ xứ mà đem thân lưu lại. Vui muốn về trước đăng thăm cơi quê mẹ không biện thẳnhẩu, cưu đặng viếu đất nước của đng hà luôn rồi. Ngày mất tôi về tới nơi đó ; nhà cha mẹ tôi ở lại nhà kêu là Olmedo, một làng rộng lớn nằm về bên kia Ségovie lắm. »

Tôi bèn tin đi theo tên thy cực ấy về nhà vô, và nhơn địp ghé Ségovie kiếm đồ tây thăm, phòng có qua thành Madrid. Hai đứa tôi vên đi, vên nói chuyện nầy mang chuyện nọ. Gil Ký vui vẻ và lanh lợi lắm. Trò chuyện vô nơn đặng một giờ, vô bèn hỏi tôi có đói hay chăng. Tôi đáp rằng đã tới quán đây, rồi vô sẽ biết. Nhơn đường hết nói xa, vô nói : « Bề chẳng nên tại phần sẽ hay, hãy giữ mình nghỉ chơi đã thôi ; tôi có quấy đã ăn thêu trong tại đa đây, Khi tôi lên đường, tôi hay cụ bị đồ ăn lắm. Tôi chẳng mang chi những y phục dầm-đã vô ích tôi chẳng muốn đem vô đư xài theo mình cho nặng. Tôi đã trong tài nầy tin những vật thực lại vel mấy con dao-cạo và một miếng nỉ-ven nhỏ ; tôi cần đùng có hãy nhớ đến mà thôi. Tôi khen lời vô nói phải vì tôi cũng sẵng lòng đăng bước mà nghỉ chơn. Bụng tôi đã đói rồi, và tôi đọa miệng mà ăn cho ngon hơn. Bọn tôi đi khỏi một khác quanh thì lại gặp mình người trên đàng nó. Đó rồi anh thy cực-vô bèn hãy đó ăn ra ; là thy cực-vô có hành, lại vội vẻ miếng y-tim bên cái hành mà ăn. Tôi bèn hỏi anh mi ra phô-mách ; song tôi xem kỹ lại cái miếng trong tôi ấy thì có một cái tai nhỏ anh thy cực rán nói đựng một thứ rượu nho ngon lắm. Tay cầm vô thực ký phòng đẹp miệng tôi lấy một chầu nào, song chẳng tôi hỏi đến nơm đến nơi đó mấy mình chẳng không chỉ nó đặng ; rồi chẳng tôi lại nếng-cạn tôi rượu đi, cái đựng lấy chẳng hai chén vậy nào đã cho anh thy cực nồng mà mình mới đó.

Ăn nồng xong, chẳng tôi lên đường đây và ra đi vui vẻ lắm. Tên thy cực rán đã có nghe Fabrice nói rằng tôi có gặp nhiều việc khác thường, nên vô bèn tôi tự thuật cho vô rõ. Tôi nghĩ mình không lẽ đi tả chứ sự ấy với một người bên đất mình như thế ấy ; tôi bèn tự thuật cho vô nghe. Rồi tôi day khuyên vô thuật ý tích cũ vô cho tôi nghe với, Vô đáp như vầy : « Ôi ! khuyên cần tôi thật chẳng đáng chi đó mà nghe ; chỉ tin những đều lật-vặt, chẳng có chi cho lắm. » Vô lại tiếp luôn : « Song mình đã mà đi không cũng hoàn, thì tôi xin thuật y lại cho thầy nghe thử, » Đó rồi vô thuật như vầy :

C CHƯƠNG XII

huyện anh thy cực rán

Fernand Pérez de la Fasole, ông đng nội của tôi (vì khối chuyện có xưa một chán) thể trước làm thy rạo rán ở làng Olmedo trết năm chục năm trời, mới mừng phần và đã lại con trai, bèn người kêu thầy,

Mai tiếp.

CHỦ ĐIỀN !
NÔNG GIA !
CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các món gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm rã hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp;
Làm các món nhỏ rời của mô-tơ bằng thép, gan, đồng, đồng-bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến:
FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE
Tại Khánh-hội, Quai de la Marne
Dây thép nói 95 mà đặt,
Làm kỹ-càng lắm, có tay thợ chuyên-môn ở Jean xưởng kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc kiểm điểm công việc làm.

SẮP MỞ
Ba
PACHOD FRÈRES & Cie LYON

XIN GHÉ MẮT
Ở đường Catinat. — Saigon. Có một tiệm bán đồ gia vị, nào rượu chát, rượu Champagne, rượu uống khai vị, nước suối, bánh hộp, dầu thơm, đồ dùng theo việc nấu nướng, đồ phòng, bằng sanh, bằng bạc, đao, nĩa, muỗng, nước, trái cây tươi bên Pháp quốc đem qua mỗi chuyến tàu.
Epicerie Saigonnaise HONG-VAN & A-PHAT
146-147-149, Rue Catinat. — Saigon
BÁN SỈ, BÁN LẺ
Giá rẻ hơn các nơi
Gởi đi khắp Lục-châu, gởi nặng đem vào đến nhà thơ lĩnh đồ (*Contre Remboursement*).
Xin quí quan, quí ông, quí bà có đi Saigon ghé tại tiệm tôi mà xem công cuộc chúng tôi buôn bán.

RƯỢU SAM-BÂNH
MOËT & CHANDON
NHÃN XANH *Là tốt hơn hết*
PHẢI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO
Nài cho đặng thứ nhãn có cái NGÔI SAO 5 nhánh
Phải nài cho đặng rượu Champagne nút ve bọc bằng keo, vì có nhiều thứ khác bọc bằng chì.
Còn ngoài mỗi thùng, ngan số thứ tự có chữ A. M. V. con dấu đóng mấy chữ trên, đóng bằng sắt nướng đỏ, chớ không phải viết bằng mực. Chữ A. M. V. là dấu riêng của Đại lý tại Saigon.
Đại lý cho cả Đông-pháp.
AGENCE POUR L'INDOCHINE
DE LA MAISON MOËT & CHANDON
127, Rue et 141, Rue d'Espagne. — SAIGON.

Nguyễn-van-Thiết
Quản-lý
ĐẠI PHÁP-VIỆT KHÁCH-LẦU
Hôtel de France
153, Rue Catinat, Nº 153. — Saigon
Giá rẻ hơn các nơi

Trả lời

Saigon, le 18 Décembre 1924.

Xem báo « L. T. T. V. » tháng trước thấy có vị hỏi tôi về vấn-đề hột xoàn, cho biết bởi đâu? Tôi rất hân hạnh muốn vưng lời cho vui lòng chư quí, song xin miễn chấp vì công chuyên đa đoan, nay trả lời quá trễ; quí ngài gọi tôi là chuyên-môn nghề bán ngọc xoàn, ắt thông biết ngọc xoàn bởi đâu mà ra, và chỗ chánh gốc mài ngọc xoàn ở đâu? Thật sự tôi chuyên môn mà biểu biết theo đều tôi nghe biết theo sức tôi, tôi mở dám tự xưng biết hơn ai; vậy kẻ chịu lòng quí ngài tôi xin phân giải. — Hột ngọc xoàn là loại kim bồi mỏ than đá ở dưới đất mà ra, người ta tìm đặng phần nhiều ở phương nam (Afrique) đem về đúng máy móc mà trau dồi mài cắt ra cho có khuôn viên đẹp đẽ như ta trông thấy đó. — Chỗ chánh mài ngọc xoàn chuyên môn là bên Anvers kinh thành nước Belgique và Amsterdam nước Hollande; Londre và New York. — Mấy thành ấy chuyên môn nghề nầy rất nhiều; các xưởng lớn bên Anvers như là: Navour-Marabi. — Sishpper. Kornitzer-Diamond. — Còn bên Hollande thì như: Awaerdam-Diamond - Trading. — Kico-Brothers (Bangkok) bên Hoककỳ thì Mandelbaum - Wolesse-Diamond-Merchants (New York) Friedmann's à Rungoon vân vân. Hột xoàn của họ rải gởi đi các nước, các hãng bên pháp cũng như của họ chạy đem bán cho ta đó, chớ bên Pháp có chuyên môn về ngọc xoàn đâu mà nhiều người lầm tưởng. — Có nhiều ngọc xoàn giá cao tới bạc vạng và loài ngọc xoàn cũng có nhiều màu sắc, chớ chẳng phải có một thứ như ta trông thấy đó đâu; có thứ trắng, thứ vàng, đen, đỏ, tím, nữa song bởi Annam ta thường ưa dùng thứ trắng và vàng, cho nên họ gởi qua cho ta các thứ ấy mà thôi, chỉ như thứ đỏ đen tím ta chưa từng thấy, khi thấy âu là ta sẽ cho là thứ giả, chớ chẳng phải vậy, cũng là thật mà nhiều khi thứ đỏ lại còn mắt giá hơn thứ trắng vậy. — Vì làm sao mà ngọc xoàn ngày nay nhiều và xem ra rẻ hơn xưa chút đỉ? Xin giải; vì xưa bên ta ít ai biết mua ngay các nơi ấy ngoài ra có một hai nhà buôn tây biết chỗ mua, muốn bán lại bao nhiêu cũng linh, chỉ như ngày nay ta biết mua, biết chỗ chánh gốc mua ngay được ấy giá phải rẻ hơn, và hễ biết mua được nhiều rồi rất ra cùng nhiều bè bạn, cho nên tranh dành nhau mà bán thì hóa ra nhà bán ít ăn lời bao nhiêu ấy kêu rằng rẻ; chớ kỳ trung ngọc xoàn bên tây cũng quí hóa, cũng có giá trị, cũng mắt vậy hoài, bắt giá lên xuống chút đỉ thôi giá bao trời sụt.

Cũng có kẻ nói lên tôi rằng: M. François Sy bán hột xoàn giả, hoặc hột xoàn nấu xấu, nơi v. v. cho nên giá rẻ, tôi xin giải cho chư quí rõ kẻo các người vì cụn xét mà cho rằng phải thì rất lầm. — Vã mấy người bán hột xoàn đặng xem ấy phần nhiều là những người mua lại chút ít hoặc lãnh của người đem đi bán này lấn (tôi xin lỗi tôi không nói hết thảy) song là phần nhiều kẻ ấy nào biết chi mua ngay chánh gốc cũng không biết ngọc xoàn bởi đâu mà đến nhưng bởi lòng gian ghét muốn cho người bán chẳng đặng, của mình bán cho đặng, nên kiếm đều nói xấu chê của người ấy là lẽ thường, song kẻ ấy quên xét, nếu kẻ nghe mình nói như vậy là người biết xét ắt sẽ chê mình là xiu trả, vì những người ấy nào biết hột xoàn bởi đâu mà đến, v. v. Mà làm sao dám đoán của người là giả, còn của họ là thiệt? là tốt? âu là mấy người ấy nghe lóm kẻ dốt nói rồi, nói đùa cho đặng làm nê mà chê của người cho để bán của mình cho đặng song cũng có ít kẻ quê mùa ít xét mới nghe theo kẻ ấy mà chê; tôi xin hỏi kẻ nói như vậy rằng: Nếu các người nói hột xoàn giả nấu v. v. qua 10 năm sẽ hư phai, bằng có nào? Các người vừa xem ngọc xoàn, mới khỏi sự nói ngày nay, hay là một tháng, một năm nay, có thấy giả chưa? Chưa; như muốn nhìn các người phải chờ đủ 10 năm sẽ qua đã, chẳng mới biết chơn giả, cái nầy các người mới nghĩ, mới nói đây chưa đầy một tháng một năm v. v. làm sao biết đặng là giả hay là các người nói tiên-tri, hay là thầy bói nói chuyện hậu lai, âu là các người nghe kẻ dốt nói không lý lẽ rồi các người cũng nói như thằng cuội chăng?

Tôi xin chư quí rộng lòng miễn chấp các lời tôi nói đây ấy là tôi nói những kẻ xảo tra ghen ghét nói phao và nói xấu cho người ở đó tuổi, hằng phải tôi dám nói chung mà phiền lòng chư quí, vì tôi cũng rõ biết chư quí ông quí bà nhiều người trí thức chẳng thèm nghe theo những kẻ ấy mà còn cho những kẻ ấy là vu oan ghen ghét, thấy người biết mua ngày bán rẻ họ bán không lại nên kiếm đều nói xấu mà chê.

Vậy xin quí ông quí bà cũng không tưởng tôi đến giúp ích mua giùm cho tôi, tôi xin cám ơn, lại các ngài sẽ được vừa lòng tin cậy, chắc chắn, chẳng sợ sai lầm. — Quí ngài cũng đã bỏ tiền ra buôn bán giữa nơi đâu dám sai ngoa, hay là giả trá mà bán danh giữa thiên mục, tôi thà chết chẳng thà thiết tiền mà phiền lòng chư quí ông quí bà tin cậy.

Nay kính
FRANÇOIS SÝ
bán hột xoàn ở 76 Rue Vannier, đây phố chợ Cholon Saigon.

Glycolaïne ROBIN
Làm ra có hột nhỏ như gạo

Ăn cơm rồi cứ uống 2 hay 3 muỗn cà-phê đó.

Thêm sức lực và đại bổ dưỡng cho cả gân cốt trong mình.

Những ai nghe trong mình quá yếu mà dùng ít lâu thì mạnh mẻ lại liền

Phải đòi có hiệu **ROBIN** và đừng chịu món chi khác rẻo
Có trữ tại Thượng-đẳng Dược-phòng **L. SOLIRÈNE** *trước nhà hát SAIGON*
Bào chế tại nhà **Robin**, số 13 đường Poissy-Paris

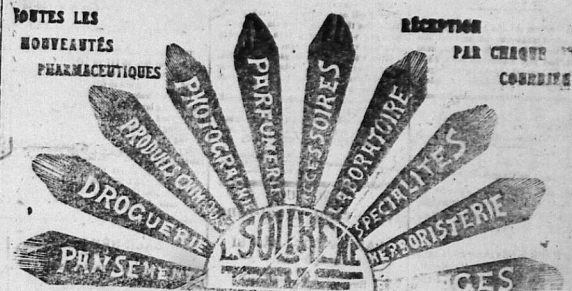

SERVICE SPÉCIAL AVEC POUR L'EXÉCUTION DES ordonnances urgentes PENDANT la Soirée et la Nuit

PHARMACIE PRINCIPALE
Fondée en 1865
Place du Théâtre. — Saigon

SERVICE SPÉCIAL AVEC POUR L'EXÉCUTION DES ordonnances urgentes PENDANT la Soirée et la Nuit

MAISON DE PREMIER ORDRE
Plus Ancienne, la plus Vaste et la Mieux Organisée de l'Indochine

RƯỢU PIPPERMINT
ĐỔI CHO ĐƯỢC HIỆU
GET!
Rượu nầy uống mát khan tiếng và tiện.
Làm bằng đường tinh anh.
BÀ CHÚA NHỮNG CRÈMES ĐẠT-HÀ.
Pha lẫn với nước, rượu Đạt-hà Pipperminh uống lấy làm mát mẻ lắm.
Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

Hãy đừng để qua ngày mai, những việc gì mà hôm nay làm được, như việc bịnh của mình cũng chớ để qua ngày mai sẽ cần sớc.

Vậy Chư tôn mệt mỏi, yếu sức, bị công việc làm, mất đắp mất, thì Chư tôn phải biết rõ dây nó sẽ sanh ra mấy chứng bịnh mất ngủ, mỏi gân, hết sức.

Chư-tôn chớ nói để qua ngày mai nó uống thuốc *PILULES PINK* là vì ai đâu có biết trong một vài ngày đó nó sẽ sanh chứng bịnh gì khác chăng.

Thuốc *PILULES PINK* hễ sức mạnh làm là vì uống nó rồi thì có hượt mang tốc.

Đương các g-được phòng đều có bán.

Nº 32

NHƯỢC-NỮ BÁO PHỤ THÙ

(Hiếu tình bất nhứt)

VI HIẾU MẸ THIÊN-KIM LÂM BÀ-NHỰT BỞI DUYÊN TRỜI ĐẠI-NGHĨA QUYẾT TRĂM MẠN

Thiên Kim — Thưa thím tôi có như lời Ba Tiếng khai, rằng cha chán say, thấy nước chảy đỏ trôi, ra mũi gay chèo, giáp cho Ba Tiếng. Ba Tiếng thấy say, biết không xong, nên cũn mà cha chán không nghe, một hai gay chèo, nên nỗi trật tay sa xuống nước.

Mợ Lý cười và nói: « Chán khéo tin nó lắm; cái thằng Ba Tiếng ở đây ai lại chẳng biết đinh Nỵ là tay ăn nhơn, thấy lợi nắm đồng bạc nó cũng dám giết người mà thôi. Sự nầy thím có nghe hồm rày, song bây giờ nói ra e vô ích.

Thiên-Kim.— Thưa thím, cháu có rõ thấu chi đâu. Nghe khai vậy hay vậy, lại nghĩ cha của cháu đi dự tiệc bên chú vẻ khuya lại say mệm, nên cũng đã có mà tin lời khai kia là thiệt. Nếu thím còn biết lẽ gì khuất lấp, đâu là vô ích, thím cũng làm ơn nói cho cháu rõ, kẻo mà ức lòng cháu, thím ôi!

Mợ Lý.— Thím sang đây là cố ý tỏ vẽ mọi đều cho cháu thấu đáo, nhưng mà, cháu phải biết, chuyện vô ích, nói ra đã chẳng đặng lợi gì, lại còn sơ lỗi sanh ân oán.

Thiên-Kim — Dầu sanh ân oán đến thế nào cháu cũng cam, miễn cháu biết đặng những đều khuất lấp làm cho cha cháu oan hồn, không an nhắm mắt. Nhưng thím có ngại vậy, cháu hứa trăm việc đo nơi ý thím mà làm; như nói ra không đã có mà kiện thưa, thím đay sao làm vậy.

Mợ Lý.— Có vậy thím mới dám nói cho. Theo ý thím tưởng cha của cháu chẳng phải tế sông mà chết, rõ ràng làm kế độc mạng vong; vì thím đã có nghe vì việc hôn mà sanh oán sanh thù, lẽ gian ác mới âm mưu rồi hại đó cháu.

Thiên-Kim. — Ủa — *Thiên kim ngồi ngẫn ngơ một hồi rồi tiếp nói* — nếu quả như lời thím, thì Phạm-đại-Nghĩa mưu hại cha cháu hay sao? — *Bối rối lại trầm ngâm thâm tính*; — Không lý! Không lý Phạm-công-Tử nhẫn tâm! Vẫn biết việc trong lẽ cang thường không thành thì mặc dầu, chớ Phạm-công-Tử chung ta trót đã nặng lời, chỉ non thề biển; lại cũng đã nặng tình ân ái cùng nhau, thương yêu nhau, khăn khít nhau, trông cho một chất mối xa nhau, bằng chẳng, dây đã buộc trói lấy nhau rồi, dầu cho tay nào cũng không mảng gỡ; có lý nào Phạm-công-Tử đành chẳng nghĩ ta, lấy việc tớ-tiện không thành làm oán mà nhẫn-tâm làm ác. Không lý! Thím nầy nói sao, chớ không lý có vậy đâu. Tuy vậy mà cũng phải ngồi nghe thử coi thím phân giải ra sao; như phải thì đem vào, không phải thì bỏ ra, không ích ích thì giữ bao nhiêu mà nỗ. — Thầm tính vậy rồi, Thiên-Kim xây lại tiếp hỏi mợ Lý: « Chẳng hay thím lấy chi làm bằng mà đã quyết người ân là kẻ oán?

Mợ Lý. — Nếu không phải tại Phạm-đại-Nghĩa oán mà mưu hại, thì còn biết ai đâu mà chỉ. Mà ân nghĩa gì mà cháu gọi ân? Phải người ta kẻ chân ta gọi, thì người đã chẳng nỡ làm đều tăng nhân. Nay người đã làm ra cơ nỗi rồi, thì còn chi mà gọi ân, còn chi mà nói nghĩa.

Thiên-Kim. — Oán ấy hồi đâu và cớ đâu làm bằng, chứng quả sở nghi của thím, xin thím rộng lòng tỏ luông cho biết.

(*Mai tiếp*).

Nếu chư-tôn có lòng lo ngại về sức mạnh của con chư-tôn không đặng tốt, thì chư-tôn nên cho nó đặng.

SỮA ĐẶT NGỌT

NESTLÉ

GẦN HẾT

Từ Nam chí Bắc

Quyển Từ Nam chí Bắc bản gần hết rồi! Vật văn quí vị muốn mua mà xem cho biết thì cho đi-ấn-đi. Sai trẻ đi mua mau mau kẻo hết. Bản một 1 $00 một cuốn, 0 $20 tiền gởi. Có bán tại nhà in Union Saigon, E. Viết Saigon, và-tin Hồ-văn tại Sadec.

Tan-tam-Long & Kam-long-Chanh
839 841 Rue des Marins Cholon

Seul dépositaire des articles de Paul Canavaggio et de Chapeaux Borsalino.

CHAPELLERIE *Nón nỉ tại tiệm tôi có bán thứ tốt và làm theo kiểu kim thời. Ấy là* Paul Canavaggio *và* Borsalino *có danh tiếng bên phương Tây. Giá rẻ hơn hết*

PARFUMERIE *Dầu thơm nhứt hạng ai thành Paris như là: Houbigant, Coty, Roger & Gallet Rigaud, Gellé Frères*

Articles émaillés et aluminium *Các thứ thôn hàng khăn vải tốt lắm.*

Hóa vật nhiều quá, kể không hết, xin quí-ông quí-bà đến ngó tại tiệm tôi coi mua thì rõ.

JE ME FUME QUE LE NIL

NIL Papier à Cigarettes Réputées Plus Fines

Joseph BARDOU & Fils, à Perpignan

Giấy hút thuốc hiệu LE NIL — TỐT NHỨT HẠNG

Có trữ bán tại hãng

DENIS FRERES & Saigon

NHÀ CHỤP HÌNH MỸ-NGHỆ

Thợ chuyên môn ở các tiệm lớn thành Paris và

KHÁNH-KÝ và CÔNG-TY

54, đường Bá-đa (*Boulevard Bonnard*), SAIGON.

Dây thép nói số 428 — Dây thép đề tắt Khánh ký, Saigon

Lãnh rền kiểu và in ra giấy chụ những người chụp hình chơi. — Chụp hình đủ kiểu, hình màu đủ các, hình vẽ bằng mực tàu; chuyên môn nghề rọi hình ra lớn rất rẻ hơn các nơi. — Mỗi ngày đều có chụp tại tiệm hoặc đến nhà thân chủ. Chụp có bán đủ đồ đóng chụp hình; Rửa hình và rền kiểu rất khéo và rất giống. — Ở tiêm có sẵng các kiểu khuôn. — Có bán sơn-thủy bằng mực, bằng dầu, đồ các màu; Vẽ sẵng hoặc vẽ theo ý qui khách đặt, khi đóng hàng muốn mua xem thấy, xin chiếu số mà ghé đến tiệm chúng tôi trước khi tìm nơi khác.

Qui khách ở Lục-tỉnh muốn thư đến nhà chụp xin gởi thơ kèm đánh giấy thép chỉ nhà ở cho rành thì sẽ đến tại nhà.

POUGUES

Nước POUGUES này đề BỔ LỰC rất nhiều thần hiệu lại còn trị bịnh BAO-TỬ và bịnh đau RUỘT nữa.

Có trữ bán tại hãng

DENIS FRÈRES

Hãng nghánh ở tại Vientiane (Kinh-đô Lào)

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thực hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ THỐI BỊNH ĐAU-LẬU mới bị hay là cũ đã lâu rồi.

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì bình bịnh hết 231 người (Y theo lời phán của Interprète d'Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD 19, Rue de Grenelle, PARIS và cùng các nơi thuốc có danh

SÁCH

CÁC BẬC THUỐ CHÁNH NGÀCH

Gồm đủ các các thuốc có phụ thêm những chương giải ngắn dễ hiểu các thứ lệ về kỳ hạng đăng tiền thuế; khi nào xin chuẩn giấy số thuế; và giấy thông hành, giấy chứng bằm tháo và thuế đăng lậm.

Chức việc tổng, làng, các vị điền chủ, nông gia cùng chuyên về công nghệ, thương mãi cần phải đọc cách sắc cho biết cách tính thuế và số thuế của mình phải chịu.

Thiệt là một quyển sách rất qui cho mỗi người có thấy.

Giá tiền, mỗi cuốn..... 2 $ 50
Giá quốc-ngữ, mỗi cuốn 1 00
Phụ thêm tiền gởi 0 20

Có bán tại nhà in Imprimerie de l'Union 117 Rue Catinat Saigon.

HÃNG BUÔN

Nhập-cảng Xuất-cảng

LÃNH VIỆC — BÁN SỈ

CÓ TRỮ BÁN:

Rượu thuốc BOURDOU *Quinquina Kola-Cocq* là rượu rất bổ dưỡng

Rượu bọt *Grande vin Mousseux* rất ngon hiệu: ASTI CINZANO.

DUC DES BARDES.

Rượu mạnh và Sirops thượng hạng uống vào dặng mát mẻ hiệu CAZANOVE.

Rượu để uống cho bổ sức và tiêu chuyển hiệu: LIQUEUR IZARRA

LIQUEUR DU PERE KERMANN.

Rượu mạnh để uống hiệu: BLACK HEAD RUM.

Rượu chát tốt BOURGOGNE và BORDELAISE và rượu chát thường dùng CỦA HÃNG: BOUCHARD Père & Cie ở BEAUNE (Côte d'Or) Bourgogne và Bazas.

Rượu chát thượng hạng của hãng Société: COOPERATIVE des MUSCATS. NATURELS de FRONTIGNAN.

Rượu chát đỏ hiệu St ESTÈPHE và rượu chát trắng GRAVES CỦA HÃNG: « JOURNU ».

Nước tẩy độc hiệu: LE NÉOTUL FRANÇAIS. *Dùng trừ ký-sinh trùng đặng tránh khỏi bịnh truyền nhiễm.*

Bột sữa Cacao hiệu: ELESCA Pha với nước sôi dùng điểm tâm rất tiện lại thêm ngon ngọt

Dầu ăn nhứt hảo hạng làm toàn bằng trái Olive CỦA HÃNG: LAUTIER Fils ở GRASSE (France).

Màu nhuộm các thứ tơ, lụa, hàng, giấy hiệu: Teinture LA MIDINETTE.

TRỮ TẠI KHO CỦA ÔNG E. HEUMANN 102-104, *đường Mac-Mahon* SAIGON

Dây thép nói số 252 — Tên điện đánh dây HEUCO

Không phải đồ giả

Hãng BOY LANDRY chẳng chắc rằng thứ rượu Champagne hiệu MOET & CHANDON *nhãn sanh mà bên Pháp Quốc người ta ưa dùng hơn hết là thứ trên đây* NHÃN VÈ CÓ BAO KÉN *và có một cái ngôi sao năm nhánh. Đó là thứ Champagne hảo chớ không phải là đồ giả nên chẳng tôi xin các bậc thường đàng nên lưu ý đến.*

Chư-tôn có mua nơi các tiệm bán đồ tạp-hóa thì hãy nói thứ thiệt Moët & Chandon trên đây nầy có bao bì thì mới khỏi lầm.

Bán ít tại hãng BOY LANDRY.

11. place Théâtre Saigon

BÌNH LIỆT KHÍ

Cách tự lãnh mạnh hãng thuốc hiệu GINAT LAVE SYNOUSINE

Hãng chế tại Paris, rue de Grenelle, 46

廣東二天堂大藥房

NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

38, rue de Canton — à CHOLON

NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG NHỊ - THIÊN - CAO

Phàm con người ai ai cũng vậy, cũng đều nhờ có khí huyết mà sống: nên hễ khi hư huyết kém thì trăm bịnh đều sanh, khi sắc xanh xao, bình đùng gầy ốm, hoặc mặt vàng mỏi tái, hoặc sanh phù thũng mà khốn khổ cho mình.

Bởi vậy chỏ nên bỏ Dưỡng chẳng nài gian khổ, tiềm cho được thứ thuốc hay nơi nầy danh San Bộ Trung-Quốc, hài lý đem về, rồi hiệp với đủ thuốc ba bổ Trên-Qui mà luyện ra thành một thứ thuốc cao gọi là NHỊ-THIÊN-CAO, thiệt là tu-âm bổ-dưỡng rất nên hiệu-nghiệm.

Uống thuốc nầy thiệt là đại bổ, hết nóng nẩy, không hồi hộp, ít khát nước, Cỏ-thân ngươn, an tâm thần sanh thêm tinh-thủy, cường tráng gân cốt, bổ ty hòa huyết.

Phàm hễ sinh-thân hoãn hốt, thân hà mỏi mệt, ăn uống chậm tiêu, hoặc tuổi già suy nhược bịnh hậu hết điều, hoặc nhứt, hiết lao lư thương-tổn, hoặc đau lưng yếu gối.

Giá mỗi thố là..... 0 $ 80

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG PHÌ-PHẠT-PHÁT-LÀNG-HƯỜNG

Tiệm chánh tại Quảng-đông tỉnh thành Dưỡng Đại tân, số 147 và 149.

Tiệm nghánh tại Cholon đường Canton, số 38, dây thép nói số 858.

Và thuốc hườn nầy là một thứ thuốc trị bịnh nóng lạnh rất công hiệu lẹ làn vì bổ bịnh nóng lạnh là một bịnh nhược trạch, khi nóng khi lạnh không chừng, lạnh trong xương sống lạnh ra, bắt đau gân cốt nhức mỏi: nhiều khi tưởng là bịnh thường không sớm lo thang thuốc, để cho đến đổi sau thành bịnh rét phần cử hoặc 1 ngày hoặc 2 ngày có 1 lần.

Nếu muốn tiềm đăng thuốc hiệu thạc cho mau đã bịnh thì hãy mua cho được thuốc nóng lạnh của bổn đường là NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG có hình ông PHẬT-MẪP, vẽ cũng trước cách? giờ dùng hồ trước khi đem tóc cắt rết, người lớn uống lần đầu thì ở hườn, kế nữa giờ uống thêm 6 hườn nữa còn con nít thì lần đầu uống 2 hườn rồi nửa giờ sau uống thêm 2 hườn nữa, nếu qua ngày sau mà còn hơi muốn lâm cử thì cứ việc uống nó như bữa trước.

Phải cữ ăn đồ độc của hoặc trái sống và các thứ cải sống.

Mỗi ve 12 hườn giá là..... 0 $ 10

Còn một thứ để trị các chứng bung mỗi gói 14 hườn giá 0 $ 16.

SÁCH NÊN XEM

1° Tạp-chí của hội « VIETNAM THANH-NIÊN » mỗi số..... 0 $ 40
2° Nhơn-đề của DOCTEUR LÊ-NGỌC-CÂU ông Tôn-thọ Tường Tân Niên quyển. 0 40
3° Thế nào là phụ nữ Tân-Tiến? « Qu'est-ce qu'une femme civilisée? » của ông « F. MONET » mỗi quyển..... 0 25

Có để bán tại Imprimerie de l'Union. — *Gởi thêm 0 $ 10 tiền gởi.*

NGÔI ĐỒNG ĐI THIẾP

Người học-thức cũng mê tin dị-đoan!!

XIN QUAN TRÊN NGHIÊM CẤM

Vào thế kỷ rày mà nói lâm người chẳng sanh ra thì mà tin dị-đoan, đến đổi hàng học-thức ông nầy thầy kia, cũng tin ngưỡng! Phương chi đến khó, mà chẳng ốm ốp vào lòng tin cho cái ngôi đồng đi thiếp là cái cơ huyền diệu, tự người mà luyện nên đấng, chẳng cho người ở đương gian muốn đi miễn âm-phủ là thật!!

Nội trong năm nay đâu đâu cũng nghe, dân chẩn phần-hoa đó hội, cũng nhờng nơi thôn-quê lâng mạt, cũng có mời bà người đem trayền bố cái in-tưởng rằng, bại lâm người phải mê tin, đến mấy ông mấy thầy mấy bà mấy cô cũng rước về nhà, nhan đèn khêu vái, sáng bái tôn trọng, đệ-ngồi đem hồn xuống âm phủ hoặc tìm ông bà cha mẹ, cùng đi chơi lúc thế, coi cách hành hình ra sao, mà nghe người đương-gian thường nói: cưa hai nếu đà, đầu đội chậu máu, lửa xanh lửa đỏm, qui sứ đọa xa, có sanh có gắt, mười hai cửa tiếp-diện, nẩng-đỉ thành, diêm-vương đài các, lại nhiều cái cảnh lạ phi thường. Ôi, mơ hồ tay, mà cũng thật hay cho những người mê-tín như thế! Âm-phủ ở đâu??? Ai có đi rồi xa và nói lại, cái cách hành hình miễn âm-phủ ra sao??? Thuật lại cho người đương-gian biết đâu tội lỗi mà chữa mình, tu thân kiếp sống, đăng đâu khi lôc lucão hồi nơi âm-phủ!!

Như cách mấy bữa qua trong tỏ gọi bào C. L. có trò Lê-v-Quang thuật mấy đám đi thiếp, cầu bọn (ăn no lâm hậy) của ai tin đi âm-phủ là sự thật chăng!?!? Luận đây tôi thuật cái chuyện cũng nghĩ cái đồng đi thiếp cùng du miễn âm-phủ, cho chư độc-giả giờ rảnh nên nghĩ đến cái ngôi đồng đi thiếp có phải là sự dối thế gạt người chăng!!

Như cách mấy tháng trước đây, thầy Th. lâm tôn bố, cũng rước mấy bợm vậy về, nhan đèn vàng bạc, xâm lại ngồi đồng, chú thầy khêu vái mời Địa-tăng đem xe rước mấy cái hồn đi xem âm-phủ, chú thầy mới biểu mấy thầy mấy cô ai muốn đi âm-phủ thì lại ngồi giữ, sau cũng bốn năm người, nào thầy Tô... cô B., với trò H... với cậu Ch.. chú thầy đọc thần chú mệt hồi, lâm phù lâm pháp, nhưng ai chẳng chịu đi. — Chắc đi bộ mỏi cẳng nên ba người ngồi ém. — Có mình trò H., tay chưa đặp lia lịa. Cha! trò nầy đi đâu hè, đi tới đâu? Bắc-phương??? (Ấy là bà cô chú thầy hỏi) nhưng trò H. chẳng trả lời đọc đường đây, cả-ly thết lei chi, mắt mộ thầy ta lườm lườm chú thầy hoảng hồn, mặt xanh lét, trò H.. lại đăng mặt cẳng. Y! cái một gió nhập cho nó. Có tiếc cười ác ấng!? Trò H. làm tông quí. Thầy Th.. mời qua rước một ông thầy biết bùa phép Cao-mên, thầy qua thổi bùa, trò H... cũng trơ trơ, chạy lên chạy xuống đánh chỗ nầy đập chỗ kia. Ai có coi cái dám nầy cũng hết hồn — Cho trò H... lên thiệt. Còn mấy chú thầy mới vía. — Đâu mới lác trò H... cười xòa, mấy chú thầy no bỗ mặt. Mới biết trết mình, bên cuốn gói trên mất. Còn ai tin chăng???

Tôi đem cái tích nầy những rõ ràng là đều giả dối. Ai ôi xin chớ lầm, mà mắc phải những điều mê tín!

Cảng hơn xin quan trên nên nghiêm cấm, hễ thấy ai bày cái tư-tưởng (ngồi đồng đi thiếp) thì nên bắt, cũng điệt trừ cái dị-đoan, kẻo bọn nầy truyền-bá ra hoài, hại cho lắm người tin ngưỡng.

LÊ-A-LINH (Mytho)

MOTOCYCLISTES — CYCLISTES

ĐỒNG-CÔNG-HƯNG và Công-Ty

Khê số 244, đường Lagrandière. — SAIGON

Các đồ phụ tùng xe máy đạp và xe máy dầu Võ và rượt xe máy hiệu WOLDER, Võ và rượt xe máy dầu hiệu DUNLOP (bánh 100 và 650 à talon.

Đèn khí đề cho xe máy dầu (có dynamo và bình nước mạnh).

Ống nhỏ khí để cho xe máy dầu (boutelles Mega-dynamo).

Có bán xe máy dầu mới và cũ hiệu B. S. A. 4 1/2 H. P.. 3 vitesses avec débrayage et mise en marche.

Mew-Sudiers modèl de luxe 1922. 2 1/4 H. P.. 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

Mew Sudiers 2 1/4 M. P.. 2 vitesses, san mise en marche.

Royal-Sudiers 2 1/4 M. P.. 2 vitesses, avec débrayage et mise en marche.

Oration 3 1/4 M. P.. 2 vitesses, avec débrayage et mise en marche.

Alcyon 2 1/4 M. P.. 2 vitesses débrayage et mise en marche.

Sẽn các thứ xe máy đạp.

Sẽn xe máy đề máu.

ĐÈN khí và đồ phụ tùng đèn khí, mỏa sống hiệu « WIZARD » dầu lửa, đồng, treo các kiểu.

Bán sỉ và bán lẻ

Tại cửa hàng TRẦN QUANG NGHIÊM

100 d'Espagne, SAIGON

Dịp tốt

Một cái FIAT 10 C.V. còn mới, muốn đổi lấy một cái xe 5 C. V. hiệu Amilcar *hay* Citroën *nó bán luôn cái ESNEX.*

Do M. NGỌC *ở Bureau de la Mairie de Saigon mà thương nghị*

THUỐC TRỊ BỊNH

ĐAU MÌNH VÀ ĐAU LƯNG

Những bịnh đại-khái mà chúng ta thường đau là: Đau lưng, đau rêm cả mình, đau thốc ngay lưng, đau trộc gân cổ, đau gân lưng, đau hay là nơng lâm-lâu, bịnh đau vì lại ngồi chơn xổ ban chơn nhứt đau, đau gân cốt, thì cũng trong bịnh nên tiêu mà ra.

Vậy thì Grande Pilules Foster trị nhiều thứ mấy bịnh đau ấy mà trị hết. Đau lưng, đau thăng cổ mà hết thôn.

Thuốc nầy nóng và vô hại và thấy nhiều bịnh đều thuyên đến tức thời, mà hễ lâu đau mau mau mà ra hết.

Có trữ bán tại đường Pharmacie Foster 127 Boulevard Saint-Germain, Paris.

Đã bán tiền tại chỗ Gaillard, Saigon

LAIT CONDENSÉ DANCOW

COPENHAGEN DENMARK

DANISH DAIRIES MILK EXPORT LTD

ĐẠI-LÝ KHẮP CÕI ĐÔNG-PHÁP

Có trữ bán tại hãng:

DENIS FRÈRES

Hãng nghánh ở tại Vientiane *Kinh-đô Lào*

Rượu hiệu RHUM DU PILAR nầy

Trữ tại hãng L.U.C.I.A

La một thứ rượu đặt bằng mía ròng, nên mùi thơm mà lại ngon lắm

Nếu ai thường dùng rượu nầy, thì tinh thần trở nên tráng kiện; nhứt là trong cơn bịnh hồi khí lưu hành, như đùng thường rượu nầy thì tránh khỏi các thứ bịnh truyền nhiễm.

Còn bịnh nhựt mà thường dùng, thì kinh lạc lưu thông, mau tiêu hóa vận động.

Thiệt là một thứ rượu rất hữu ích; xin chư-tôn mua thử mà dùng, thì mới rõ là vật hữu dụng.

Như có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu: chữ vàng lại chính giữa trong thì có bịnh Bức-chân là đặt mũ triều thiên, ta bông ấu chúa, thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

L'Union Commerciale Indochinoise & Africaine

34, Boulevard Charner. — *Saigon*

THỨ RƯỢU

Quinquina Saint Raphaël

S. RAPHAEL

Uống vô bổ tỉ vị

Đại lý khắp cõi Đông-Pháp

Maison DENIS FRÈRES d'Indochine

SAIGON

Hãng nghánh ở tại VIENTIANE *(Kinh-đô Lào)*

DÙNG SỮA BỘT

NESTLÉ

thì giả trẻ gì cũng đều trở nên mạnh được

PHOSPHATINE FALIÈRES là một món vật thực khỏi mà bổ chước được.

Đã có tánh dưỡng như sữa, mà lại ngon ngọt, dễ ăn. Dùng nuôi con nít và để dưỡng những kẻ lớp vì yếu. Phải đòi cho thiệt hiệu Phosphatine Falières.

Gọi chứng bảo lâm để gian giả, bắc chước theo hiệu thân hiệu PHOSPHATINE FALIÈRES hiệu nầy bán cùng nơi, tại PARIS tại 9 đường de la Rochefoucauld, số 9.